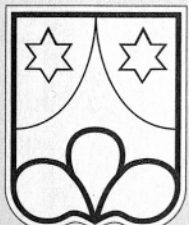

MOZIRJE

REČICA

Savinjske NOVICE

GORNJI GRAD

LJUBNO

POSLEDICE SUŠE

GRADBENA PRILOGA

NAZARSKA LEKARNA

Z NOVICAMI NA IZLET

SMREKA SE PREOBLIKUJE

Savinja, trgovina za vse

Mercator - Zgornjesavinjska kmetijska zadruga Mozirje p.o.

Trgovina Solčava

Tel. (063) 846-014

Delovni čas: ob delavnikih 7.00 - 19.00, ob sobotah 7.00 - 12.00

Ponudba:

- živila
- krmila
- tekstil
- tehnično blago
- plin
- gradbeni material po naročilu

Poslovodkinja: Anica Prodnik

- akcijska prodaja sirov, olja, toaletnega papirja, vložene paprike
- prodaja vseh vrst blaga na kredit 1 + 4, 8% obrestna mera na ostanek dolga, možen nakup z M - kartico in čeki
- naročeno blago dobavimo v dveh dneh

ZAVAROVALNICA TRIGLAV d.d.

Območna enota Celje

NIČ NI TAKO VARNO
DA NE BI POTREBOVALO ZAVAROVANJA

Naprijetnosti med gradnjo res niso potrebne

Pa se vendarle le prehitro zgodijo, ko jih najmanj pričakujemo in največkrat niti ne pomislimo nanje. Takrat je sicer prepozno spomniti se na zavarovalnico. Zato vam svetujemo - če se lotevate kakršnegakoli gradbenega projekta (novogradnje, uredjanja, adaptacije ...), vključite vanj tudi zavarovanje.

Objekte v gradnji ali preurejanju velja v vsakem primeru zavarovati proti požaru. To zavarovanje vključuje tudi strelo, vihar, točo in nenazadnje lahko tudi zelo neprijetne demonstracije. V to zavarovanje je vključen tudi gradbeni material. Tudi o nenadni povodnji oziroma poplavi kaže razmisliti, pa o morebitnem plazju. Se bojite, da vam objestneži popackajo novo fasado? Gradite ali stanujete ob cesti? Lahko se zgodi, da vam vrtno ograjo ali celo hišo poškoduje motorno vozilo. Po posebnem dogovoru lahko v zavarovanje vključite tudi tovrstne nevarnosti.

Ko je hiša dograjena, nastopi čas nakupovanja pohištva in raznih stanovanjskih predmetov. Tudi ti so izpostavljeni različnim nevarnostim od požara do vloma, izlitiya vode in poplave. Za takšne in mnoge druge primere vam ponujamo rešitev. To je STANOVANJSKO ZAVAROVANJE ZAVAROVALNICE TRIGLAV.

Sicer pa tokrat naš namen ni do podrobnosti razlagati vse primere in možnosti različnih oblik zavarovanj ob gradnji oziroma urejanju prostorov. Naš nasvet naj bo, da že ob načrtovanju takšnega ali drugačnega projekta oziroma pred gradnjo pomislite na zavarovanje in se potem posvetujete o zavarovanju na zavarovalnici ali pri njenem zastopniku.

Če vas zanimajo podrobnosti, vam bo z veseljem svetoval vaš zastopnik, lahko pa se obrnete tudi na predstavništvo ali na sedež Zavarovalnice Triglav v Celju.

Predstavljamo vam zastopnike, ki sklepajo zavarovanja na področju občine Mozirje:

BORIS LAMUT - Bočna-Kropa 12, 63341 Šmartno ob Dreti
BOŽO PLESEC - Šolska 12, 63330 Mozirje; tel. 831-207
IGOR FIRŠT - Bočna 57, 63341 Bočna
MARIJA MAROLT - Ob Savinji 5, 63330 Mozirje; tel. 831-876

DUŠAN ŽUNTER - Zadrebka cesta 15, 63331 Nazarje
MAKS SLATINŠEK - Radmirje 34, 63333 Ljubno; tel. 841-194
JANEZ PREPADNIK - Luče 2, 63334 Luče; tel. 844-092
IVAN SOVINŠEK - Rosuljska 5, 63333 Ljubno; tel. 841-405

NASLOVNICA

Utrinek z letošnjega Ovcarskega
praznika v Šmihelu

foto: KF

KAZALO	STR.
POMEN TELESNE KULTURE-ŠPORTA ZA OBČANA.....	4
OBVESTILO V ZVEZI POSEBNIH OLAŠAV ZA ELEMENTARNE NEZGODE-SUŠO.....	4
POSLEDICE SUŠE	4
KAKO S(M)O GOSPODARILI V I. POLLETJU	5
MONTAŽNE GRADNJE SMREKA NI VEČ	5
KAKŠEN BO LETOŠNJI PRIDELEK ZELENEGA ZLATA	6
PREDSTAVLJAMO VAM: PRODAJALNO POLZEK	6
OVČARSKI PRAZNIK	7
"ŽIVETI MED CVETJEM"	8
S SAVINJSKIMI NOVICAMI NA IZLET	8
TEKMOVANJE CONTEST ALPE-ADRIA VHF	9
DRUŽABNO SREČANJE PRIZADETIH OBČANOV	9
VESELO SLOVO IZ PLANINE	10
NAZARSKA LEKARNA	10
GRADBENA PRILOGA	11-15
SAVINJA Z DRETO- NEKOČ IN DANES ?	16
V KRALJESTVU PASTIRJEVE DOMAČNOSTI	17
POČITNIŠKI PODVIG	17
KRONIKA	18
SAVINJSKE NOVICE NEKOČ	18
KURATIVA ALI PREVENTIVA	18
SETEV IN JESENSKA OSKRBA OZIMNIH ŽIT	19
PISMA BRALCEV	20
ZVEZDE NA JUTRANJEM NEBU	22
NAGRADNA KRIŽANKA	22

Poletja je konec, temperaturne skoke okrog 20 stopinj dnevno, marsikdo težko prenaša. Vodne struge se počasi polnijo, jutranji mraz že leze v kosti, tako da se spomnimo tudi na kurjavo, ki jo bomo potrebovali. Težko pričakovani pouk v šolah se je tudi pričel, tako "da ste mlajši zopet brez skrbi kako prebiti prosti čas".

V tem tednu potekajo tudi prireditve v okviru republiške akcije "teden športa v Sloveniji". Akcija je bila podrobno predstavljena tudi v Savinjskih novicah. Torej "migajmo", da bomo ohranili zdravje, kondicijo in boljše počutje. Pri tem pa moramo seveda paziti, kajti preveč "miganja" včasih doseže ravno nasprotni učinek.

Prosimo, da se avtorji prispevkov zglasijo v uredništvu glede honorarjev.

Prosimo tudi vse, ki še niste poravnali naročnine, da poskrbite za plačilo.

Marko Lenarčič

Avtor tega uvodnika si upa staviti, da prihaja čas, ko bo znanje tisti faktor, ki bo v največji meri odločal o napredovanju ljudi na njihovih mestih. Tega se zavedajo tudi mnogi starši in zato je vedno več tistih, ki veliko vlagajo v znanje svojih otrok. Šolstvo je gotovo del družbe, ki po eni strani odseva duhovno in materialno stanje v njej, po drugi strani pa je to gotovo tisti segment, ki družbo najbolj zanesljivo bogati in izboljšuje. Seveda pa se vedno znova postavlja vprašanje, kako izboljšati šolstvo v iztrošeni ekonomiji. Vendar pa kot že rečeno-dileme ne bi smelo biti. Za Slovenijo kot majhno državo pa bi moralo to še posebej veljati.

In kaj je novega v šolstvu naše občine. Število otrok nam iz leta v leto pada. Zato pa raste število tistih, ki se odločajo za študij na fakultetah in visokih šolah. Žal pa se jih mnogo zaposli drugje, saj v našem ubožanem gospodarstvu ne vidijo perspektiv.

Dejstvo je, da osmošolci, ki prihajajo iz šol v mozirski občini v nadaljevanju šolanja lepo uspevajo. To pomeni, da naše šole dovolj visoko kotirajo v slovenskem šolskem prostoru, kar so navsezadnje pokazali tudi rezultati najrazličnejših preverjanj znanj, kakor tudi uspehi na različnih tekmovanjih iz matematike, fizike, kemije, slovenskega in tujega jezika, tehnike itd.

V zadnjih letih smo tudi na naših šolah uvedli novejšje pedagoške prijeme, metode in oblike dela. Uvajajo se tri ocenjevalna obdobja, diferenciran in nivojski pouk, projektno delo, pravočasno in vnaprej se napovedujejo preverjanja in ocenjevanja znanja in še bi lahko naštevali.

Vse to z eno samo željo - da bi v mlade glave vlili čim več znanja in da bi hkrati naša šola postala prijazna šola.

Rajko Pintar

Savinjske novice so štirinajstnevnik. Izdajatelj EPSI d.o.o. Nazarje 22, telefon 063 831 957. Sofinancer SO Mozirje. Glavni in odgovorni urednik: Marko Lenarčič, uredniški odbor: Marko Lenarčič, A. Videčnik, R. Pintar, E. Mavrič, F. Kotnik; tisk: Delavska univerza Mozirje; žiro račun EPSI 52810-601-19030. Rokopise, objave, razpise in oglase sprejemamo do 1. in 15. v mesecu za tekočo številko. Po mnenju Ministrstva za informiranje RS (št. 23/130-92 z dne 26.2.92) šteje časopis med proizvode informativnega značaja, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%. Vsebina sestavkov, ki jih objavljamo v rubriki "Pisma bralcev" niso stališča uredniškega odbora. Prispevke podpisujte s polnim imenom in naslovom in naj ne obsegajo več kot eno tipkano stran A4 formata. Uredništvo si pridruže pravico krajšanja besedil. Objavljenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Odpovedi sprejemamo samo za naslednje tromesečje.

Pomen telesne kulture-športa za občana

V sodobni, pretežno industrijsko - tehnološki družbi, človek često opravlja pretežno samo parcialne funkcije in uresničuje parcialne akcije, kar ga tudi vodi v odtujevanje. V vse bolj tehniziranim in avtomatiziranim življenju, ki ga s prodorom znanstveno - tehnološke in računalniške revolucije živimo tudi pri nas, se ruši razmerje med človekovo biološko naravo in okoljem. To se kaže tudi v vse večjem zmanjševanju človekovih telesnih sposobnosti in v povečevanju kardiovaskularnih / srce in ožilje /, respiratornih / dihal /, posebej psihičnih in drugih obolenj.

Znanstveno - tehnološka revolucija in socialna stanja nas relativno hitro vodijo do odločilno drugačnih delovnih razmer in vsakdanjega življenja nasploh. Prvič v zgodovini se gibljejo zahteve ekonomike, tehnike, človeškega razvoja in odnosa v isti smeri. Tisto specifično človeštvo v človeku - sposobnost ustvarjati - postaja vse bolj pogoj ekonomike in tehnične rasti ter razvoja družbeno - političnih odnosov.

Vse te spremembe že vodijo in bodo v prihodnosti tudi omogočile povečanje prostega časa, s tem pa kar se da smotrno, zdravo in učinkovito izkoriščanje le-tega. Upoštevati moramo, da je proizvodno delo postopoma vse bolj področje človekove ustvarjalnosti in tako njegov prosti čas ni več namenjen samo izravnavi negativnih vplivov dela, marveč človek v njem predvsem povečuje svojo ustvarjalnost in tudi torišče svojega izražanja.

Telesna kultura je torej pomembna iz več razlogov - zato ker prispeva k zdravju, delovnim in obrambnim sposobnostim, ustvarjalnosti, vzgoji, kulturi, socializiranju, daljšemu življenju in navsezadnje osebnemu zadovoljstvu in tudi zato, ker pomembno prispeva k oblikovanju, izražanju in potrjevanju človekove celovite osebnosti. Slednje mu omogoča ustvarjalnost, ki je z gibalnim izrazom lastne dejavnosti v telesni kulturi in športu.

S telesno kulturo razumemo sleherni redno telesno, gibalno dejavnost, naj bo to telesnovzgojna, športna ali športnorekreativna. Telesna kultura oblikuje tudi take lastnosti in navade, ki prispevajo k aktivnosti, borbenosti, ustvarjalnosti in humanosti v družbi nasploh. Prispeva k preprečevanju ohranjanja in uveljavljanja preživelih in nazadnjaških odnosov. Preprečuje lahko tudi različne oblike bega od resničnosti /alkohol, mamila/, apatijo, nacionalistične predsodke in šovinizem. Ob vsem naštetem resnično lahko zapišemo, da je telesna kultura fenomen

današnje družbe in časa zaradi obojega samega.

(se nadaljuje)

Darko Repenšek, prof.

gospodarstvo

Posledice suše

Občino Mozirje je suša prizadela na celotnem območju. Še posebej so vidne posledice na hribovskih in višinskih predelih, kjer je izpadel en odkos travin - otava.

Komisija za ocenjevanje škode, ki jo je imenoval Izvršni svet SO Mozirje, je ocenila direktno škodo na poljščinah na 306.201.000 SIT, kar pomeni 16,8% družbenega proizvoda naše občine za leto 1991.

Indirektna škoda, ki se bo pojavila, bo prav tako ogromna in se bo odražala še v nekaj naslednjih letih, saj se bo zmanjšal stalež osnovne goveje črede. Zaradi tega bo nastal velik izpad pri proizvodnji mleka, ki je že sedaj manjša za več kot 1.000 litrov mleka dnevno.

Ukrepi za ublažitev posledic suše tečejo preko svetovalne službe s strokovnimi nasveti in dobavo regresirane koruze preko M - ZKZ Mozirje. Cena regresirane koruze naj bi do konca leta ostala nespremenjena. Izvršni svet je za odpravo posledic suše iz proračuna namenil maksimalnih 3.000.000 SIT. Navedena sredstva so namenjena za regresiranje cene nadomestne krme, mineralnih gnojil in semen za dosevke.

Občinska komisija bo zbiralala prijave o škodi od posameznih oškodovancev v času od 10. do 17. septembra na združnih enotah in sedežih svetovalne službe.

S tem v zvezi lahko navedemo tudi podatke o dovozu vode, ki so ga vršila gasilska društva. Do 31. avgusta je bilo opravljenih 367 voženj, pripeljano pa 1.172.000 litrov vode. Največ voženj je opravilo GD Mozirje 102, sledijo pa: GD Radmirje 67, GD Luče 52, GD Nazarje 42, GD Gornji Grad 38, GD Rečica 28, GD Ljubno 21, GD Šmartno 10 in GD Gorica 7 voženj.

KF

OBVESTILO

V zvezi posebnih olajšav za elementarne nezgode - sušo, posredujemo sklepe republiške vlade in naše aktivnosti, ki se nanašajo na davek iz kmetijstva ter prispevke za socialno varnost:

1. Republiška uprava za javne prihodke - Izpostava Mozirje, bo znižala oz. odpisala davek iz kmetijstva za leto 1992, v kolikor bodo izpolnjeni pogoji na podlagi 31. člena Zakona o dohodnini. Citirani člen priznava olajšavo - znižanje katastrskega dohodka za toliko odstotkov, za kolikor se je na posamezni parceli zaradi elementarne nezgode zmanjšal katastrski dohodek. Minimalno zmanjšanje katastrskega dohodka od kmetijskih zemljišč zaradi suše, po kateri je kmet upravičen do olajšave, je 20%. V kolikor ne bo ugotovljene škode v skupnem odstotku nad 20%, bo Izpostava Mozirje odložila plačilo akontacije davka iz kmetijstva do največ 6 mesecev.

2. Po enakih merilih kot za znižanje oz. odpis davka iz kmetijstva, bo Izpostava Mozirje znižala, odpisala oz. odložila plačilo prispevka za zdravstveno zavarovanje.

3. Vlada Republike Slovenije je predlagala Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, da do sprejema Zakona o pogojih, pod katerimi se kmetom zmanjšani ali odpisani prispevki štejejo za plačane, odloži plačilo prispevkov kmetom in članom njihovih gospodarstev, ki so obvezno zavarovani, po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in ki so bili prizadeti zaradi suše.

Izpostava Mozirje bo v sodelovanju s strokovnimi službami ZKZ Mozirje in pristojnimi upravnimi organi SO Mozirje, upoštevala ugotovljeno dejansko stanje na terenu in na podlagi pridobljenih podatkov po uradni dolžnosti vršila znižanje, odpis in odlog davčnih obveznosti iz kmetijske dejavnosti.

VODJA IZPOSTAVE: Brane Strojanišek

Kako s(m)o gospodarili v I. polletju

V prvem polletju letošnjega leta so se nadaljevale posledice razpada jugoslovanskega trga in osamosvojitve Slovenije. Gospodarstvo išče nova tržišča pod skrajno neugodnimi pogoji poslovanja, spremljajo ga padanje proizvodnje in socialni pretresi ter padanje življenjskega standarda. Dodatni zavratalni moment je zakasnela lastninska zakonodaja.

V naši občini pada industrijska proizvodnja vse od začetka leta dalje. Tako je v prvem polletju padla za 22%. Z izgubo je v tem obdobju poslovalo sedem družbenih podjetij (Gorenje Glin, Gorenje MGA, Smreka, RTC Golte, Kovinarstvo, Turist, Savinja), v katerih je zaposleno 55% vseh zaposlenih v gospodarstvu občine. Celotna izguba v znesku 397 mio tolarjev je skoraj petkrat večja kot v I. polletju leta 1991.

Izvoz je v prvem polletju ostal na enakem nivoju kot je bil v I. polletju leta 1991, medtem ko se je uvoz zmanjšal za 35%. Povprečna neto plača zaposlenega v gospodarstvu je v tem obdobju znašala 19.359,00 SIT, kar je 14,5% pod slovenskim povprečjem. Število brezposelnih se je na račun zaposlovanja v zasebnem sektorju zmanjšalo za 5,7% (537 brezposelnih konec junija 1992).

Subjekti negospodarstva so v prvem letošnjem polletju razen Vzgojno varstvenega zavoda in Centra za socialno delo poslovali pozitivno. Povprečna plača v tej dejavnosti je znašala 29.152,00 tolarjev.

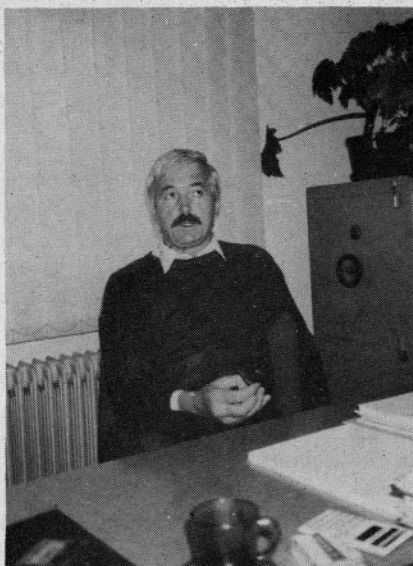

Bilančni prikaz polletnega poslovanja je z obstoječimi knjigovodskimi predpisi sicer mogoče izdelati tako ali drugače, vendar je slika v celoti gledano vsekakor zaskrbljujoča. Informacija je resnici na ljubo tudi nepopolna, ker niso zajeti rezultati poslovanja zasebnih podjetij in obrtnikov.

KF

Montažne gradnje Smreka ni več

Na podlagi določil statuta družbenega podjetja MG Smreka in na podlagi sklepa delavskega sveta se je družbeno podjetje MG Smreka preoblikovalo v kapitalsko družbo preko dokapitalizacije MG Smreka s konverzijo terjatev določenih upnikov. O tem in o situaciji, v kateri se Smreka nahaja, smo se pogovorjali z direktorjem gospodom Kristjanom Planovškom.

SN: Gospod Planovšek, kako bi komentirali preoblikovanje MG Smreka p.o. v družbo v mešani lastnini?

Planovšek: Splošna ocena je bila, da je neugodna situacija, ki pesti celotno lesno industrijo in v kateri tudi Smreka ni bila izjema, rezultat nastalih razmer. Celotna izguba trga na območju nekdanje Jugoslavije je dejstvo, mimo katerega ni mogoče. Vsled temu smo vse sile zastavili v iskanje novih trgov, predvsem na konvertibilnem področju. Z prodornejšim nastopom na tem tržišču vidim možnost preživetja, seveda z zmanjšano proizvodnjo v obsegu, ki bo zagotavljala tržnost in konkurenčnost naše ponudbe. Spričo razmer, v katerih se je Smreka znašla, so se bili pripravljene vključiti v sanacijo podjetja naši dobavitelji surovin in Ljubljanska banka.

SN: Smreka vendarle ni klasičen primer družbene lastnine. Delavci, ki so jo ustanovili so, kolikor nam je poznano, jamčili za obstoj podjetja s svojim

premoženjem. Kako se bodo stvari razreševale po sprejetju lastninske zakonodaje?

Planovšek: O ustanoviteljih in njihovem vložku obstoja dokumentacija. Sam poznam zadevo zgolj obrobno. Dejstvo pa je, da se bodo ustanovitelji, v kolikor bodo za to podani vsi pravni pogoji, lahko vključili v lastninjenje tistega dela, ki ga prinaša Smreka kot svoj delež v novoustanovljeno družbo.

SN: Kakšne so smeri nadaljnega razvoja Smreke d.o.o. (konkretni cilji)?

Planovšek: Osnova nadaljnega razvoja je v gradbenem programu. Ta dokaj široka paleta proizvodnje omogoča fleksibilno prilagajanje tržišču in nudi možnost povečanja, v kolikor se bo pokazala potreba. V tem delu je tudi največ znanja in izkušenj, to pa je kapital, ki zagotavlja največjo perspektivo. Manj ugodna je ocena za mizarski del. Ker nismo uspeli po izgubi južnega trga plasirati program Dalma (stavbno pohištvo) na druga tržišča, smo ga bili primorani v celoti ukiniti. Sedaj uvajamo nove programe predvsem z namenom, da popolnimo razpoložljive kapacitete manj strokovno usposobljenih ljudi. V glavnem pa je mizarski del dopolnitev gradbenemu. V tem delu imamo dovolj naročil, vse je izvozno usmerjeno. Največji problem se kaže v težavni oskrbi s surovino. Če bodo osnovni pogoji za proizvodnjo zagotovljeni, je zagotovljena tudi prodaja, v nasprotnem primeru lahko pride do prekinitve poslov z vsemi posledicami.

SN: Ste se tudi pri vas vključili v akcijo 600 novih delovnih mest, ki poteka na pobudo IS SO Mozirje?

Planovšek: Kadrovska služba aktivno spremlja, kaj se dogaja v okviru te akcije!

SN: Gospod Planovšek, povsem osebno vprašanje. Ali smatrate, da se je Smreka morala neizogibno znajti v težavah, v katerih se trenutno nahaja in koliko se kot direktor čutite sokrivi nastale situacije?

Planovšek: Resnica je, da nikoli vsi vplivi družbenih sprememb ne predstavljajo negativni predznak na obstoječe stanje. Dokaj realen pokazatelj pa so nedvomno kombinacije različnih dogodkov, ki so se zvrstili v sila kratkem času. Brez demagogije trdim, da je Smreka zaspala že davno prej. Vsi ti, predvsem negativni trendi so vsekakor pospešili razvoj dogodkov. Zavedam se, da je človek na mojem položaju že po naravi stvari sokriv ne glede na dejanski delež krivde. Individualni delež pa je navsezadnje sila relativna stvar.

SN: Kakšne so torej možnosti Smreke, da se v času relativnega značaja normalno vključi v obstoječe, na tržni

zakonitosti bazirane gospodarske tokove?

Planovšek: Na razvoj dogodkov gledam optimistično. Z novimi solastniki smo dobili dodatno strokovno pomoč. Aktivno se bodo vključevali v reševanje nastale problematike. S skupnimi močmi bomo, upam, uspeli postaviti stvari v normalno stanje.

SN: Hvala lepa za razgovor.

Edi Mavrič

Kakšen bo letošnji pridelek zelenega zlata

Odgovor na navedeno vprašanje smo poiskali pri vodji delovne enote Lastna proizvodnja M - ZKZ Mozirje, Francu Miklavcu.

Povedal nam je, da letos obirajo hmelj na 58 ha površin na Rečici, v Radmirju in na Pobrežju. V času priprave tega prispevka ocenjujejo izpod pridelka na približno 35% kar je manj, kot so pričakovali sprva. Suša hmelja ni povsod enako prizadela, še najmanj v Radmirju, kjer je nasad v bolj globoki zemlji. Z obiranjem so pričeli 17. avgusta, kar je pet dni pred običajnim rokom. Dnevno oberejo približno 3 ha, odvisno od okvar na mehanizaciji. V dveh izmenah dela pri obiranju hmelja 72 delavcev.

V Zgornjesavinjski kmetijski zadrugi so imeli letos velike težave z zagotavljanjem delavcev za obiranje hmelja. Zakon o zaposlovanju tujcev jim je preprečil, da bi za to delo najeli skupino iz Hrvaške, s katero so že sodelovali. Delavce so zato iskali na velenjskem Zavodu za zaposlovanje. Na razgovor jih je prišlo 50, za delo se jih je odločilo 25, po pričetku dela jih je še nakaj odpadlo, ostalo jih je le 14. Po urgenci so jim iz zavoda poslali le še tri delavce.

Obiralni stroj

Čez noč so tako rekoč ostali brez kadra za delo, ki mora biti opravljeno v relativno kratkem času. Problem so nekako rešili z angažiranjem domačinov, celo nekaj beguncev se je prostovoljno javilo. Franc Miklavc je pri tem poudaril, da so pri delu omagali predvsem brezposelni iz velenjske občine, "domačih" brezposelnih je

osem in vsi dobro delajo. Problem delovne sile torej ni povsem kratkoročen ampak bi se lahko še stopnjeval. Tudi od tega bo odvisno, koliko hmeljnih nasadov bo imela zadruga v bodoče, pomembno vlogo pri tem bo igrala še denacionalizacija.

Francu Miklavcu je letošnja obiralna sezona zadnja. Pred štiridesetimi leti se je kot traktorist zaposlil na posestvu v Gornjem Gradu, kjer je tudi doma. Po enem letu je postal upravnik posestva, to delo je opravljal do leta 1957, ko so se posestva v občini združila. Takrat je zasedel mesto tehničnega vodja. Leta 1961 je sledila združitev z zadrugo, ki je prineslo boljše tehnologijo in boljše pogoje dela. Kot sam pravi, ko se ozira nazaj na svojo delovno dobo, so bila najtežja zgodnja petdeseta leta; ko so kasneje pričeli s hmeljsko proizvodnjo, se je situacija precej izboljšala. Vseskozi pa se je kot vodja enote ubadal s tekočimi problemi, katere je uspešno reševal. Na vprašanje, če mu bo v pokoju dolgčas, se je le pomenljivo nasmehnil, rekel pa ni nič. Prav gotovo mu ne bo.

Tekst in foto: KF

Predstavljamo vam:

PRODAJALNO POLŽEK

Prodajalna Polžek v Mozirju praznuje prav v teh dneh drugo obletnico poslovanja. Razlog več, da smo jo obiskali in se z njeno lastnico, Aleksandro Fužir pogovorili o tem in onem.

SN: Gospa Aleksandra, kaj je vas pripeljalo do tega, da ste se odločili za privatno trgovino?

ALEKSANDRA FUŽIR: Kot farmacevtski tehnik sem po končani šoli delala nekaj časa v Velenju, kasneje v Celju. Ob delu sem obiskovala konfekcijsko šolo, ki je formalno sicer nisem zaključila, moje veselje do šivanja pa je bilo res veliko. Zelo sem si želela imeti butik z lastnimi izdelki. To je v sedanjih časih v našem okolju utopična ideja, zato sem začela razmišljati o prodajalni, kjer

bi ponudbo dopolnjevali tudi drugi konfekcijski izdelki za otroke ter metersko blago.

SN: Je bila končna odločitev težka?

ALEKSANDRA FUŽIR: Ja, bila je težka. Nič lažje pa ni bilo poiskati primeren lokal v Mozirju. V zgradbi na trgu, kjer je lokal sedaj, so bila potrebna temeljita adaptacijska dela, da je lokal primerno urejen.

SN: S kakšno ponudbo je prodajalna odprla vrata svojim kupcem?

ALEKSANDRA FUŽIR: Ponudba prodajalne se v dveh letih ni bistveno spremenila. Kupcem je tako na voljo velika izbira metražnega blaga z dodatki:

gumbi, sukanci, zadrge itd., otroška konfekcija za starost do 14 let, perilo, plenice, nekaj je tudi igrač, v prodajalni so na voljo naši lastni izdelki, ukinili pa smo program otroške obutve.

SN: Omenili ste lastne izdelke. Kaj ste mislili s tem nazivom?

ALEKSANDRA FUŽIR: Zaposleno imam šiviljo, ki je v prodajalni strankam na voljo dvakrat tedensko: ob torkih in petkih od 15.00 do 17.00. Sprejemamo naročila za vse vrste oblačil, se pa te možnosti največ poslužujejo ženske. Otroška konfekcija je praviloma cenejša, zato so naročila predvsem za obleke ob prvem obhajilu in birmi. Poudariti moram, da delo opravimo kvalitetno in v kratkem času.

SN: Kakšen je delovni čas vaše prodajalne?

ALEKSANDRA FUŽIR: Odprto imamo vsak dan od 8.00 do 12.00 in 14.00 do 18.30, ob sobotah od 8.00 do 12.00. V nujnih primerih so strankam pripravljene ustreči tudi mimo uradnega delovnega časa.

SN: S kakšnimi težavami se ubadate pri poslovanju?

ALEKSANDRA FUŽIR: Večjih problemov nimam. Seveda se tudi pri nas pozna padec kupne moči, pa tudi relacije do dobaviteljev so glede na plačilne roke vedno bolj zahtevne. Kljub temu si prizadevam ohraniti kvaliteto in pestrost ponudbe.

SN: Pa vaši načrti za bližnjo bodočnost?

ALEKSANDRA FUŽIR: Glede na obilico naročil bo slej kot prej potrebno zaposliti še eno šiviljo. Širitev lokala bi bila prav tako nujna pa žal ni mogoča. Morda se bo pojavila kakšna možnost za prestatitev lokala? Bomo videli.

Res je prijetno vstopiti v prodajalno, kjer si ob primerni izbiri primerno postrženo. Če si ob tem zadovoljen tudi s ceno, je občutek še boljši in tja se vedno znova vračaš. Obseg poslovanja prodajalne Polžek dokazuje natančno to. Prepričan sem, da bo pri tem dejstvu tudi ostalo. V zadovoljstvo kupcev in prodajalne. In prav je tako.

Tekst in foto: KF

turizem

Ovčarski praznik

Aktiv mladih zadrušnikov iz Šmihela je tudi letos organiziral tradicionalno turistično prireditev Ovčarski praznik, ki je bila v soboto, 22. avgusta. Žal je nepredvidljivo vreme organizatorjem zagodlo prav v času, ko prej in pozneje ni bilo omembe vrednih padavin, prav to soboto pa so deževne kaplje skupaj z vetrom odgnale marsikaterega gosta.

Prireditve se je zaradi nevihte začela z manjšo zamudo. Domačini so zbranim (maloštevilnim) gostom prikazali najbolj značilna ovčarska opravila: pranje in striženje ovc, krtačenje in predenje volne. Ob spremnem tekstu povezovalca si je bilo moč ogledati stare ročne spretnosti, ki jih res ne srečamo več pogosto.

Sledilo je tekmovanje med ekipami mladih iz Zgornje Savinjske doline, ki ga je motilo slabo vreme. Enako velja tudi za zabavni del prireditve, ko je nastopil ansambel Metalurgi. Sicer prizadevnim organizatorjem želimo več sreče z vremenom prihodnje leto, veljalo pa bi razmisliti tudi o pestrejšem programu "resnega" dela prireditve.

Tekst in foto: KF

Pranje ovac ni tako enostavno kot se zdi.

Krtačenje in predenje volne

"Živeti med cvetjem"

Kdo bi si novembra 1990 mislil, da bo Savinjski gaj po takratnem opustošenju še kdaj zelenel? Morda nepopravljivi optimisti. Toda danes, slabi dve leti po tem, Savinjski gaj dokazuje, kaj vse je mogoče v tako kratkem času storiti s pridnimi rokami. Krajani Mozirja, sekcija mlajevcev, pustnaki in vrtnar Jože Skornšek so gaj ne samo obnovili, pač pa so ga pod strokovnim vodstvom Miha Ogorevca naredili še lepšega kot je bil.

Tako prenovljen pričakuje Savinjski gaj svoje obiskovalce pred mednarodno prireditvijo "Živeti med cvetjem / 92", ki bo v dneh od 11. do 14. septembra, v sklopu katere bodo v gaju poleg velike mednarodne vrtnarsko cvetlične razstave tudi etnografska razstava, čebelarstva razstava, razstava malih živali, pustna razstava, razstava slik znanih slikarjev, zelo pester pa bo tudi zabavni program.

Ogromno dela in truda je bilo v sušnih poletnih mesecih potrebno, da so gredice in travnate površine v gaju ostale zelene. V zadnjem trenutku so morali odstraniti tudi dvajset smrek, ki so jih uničili zajedalci.

Sedanja podoba Savinjskega gaja pa seveda ni dokončna. V prihodnje bodo v njegovem zahodnem delu uredili rozarij, kjer bo naslednje leto zacvetelo na tisoče vrtnic, poskušali bodo tudi z akcijo "Vsak Slovenec - ena vrtnica". Ob gradnji rozarija bodo dogradili kapelico sv. Valentina, katere temelji bodo posvečeni med sveto mašo v nedeljo, 13. septembra ob 10.00 uri. Gaj se bo tako razširil dlje od Delejevega jezua, v tem prostoru bodo uredili tudi aqualand. Lovci bodo v gaju zgradili lovski dom in naselili divje živali. S tem bo končna podoba Savinjskega gaja zaključena. Gaj bo prihodnje leto svojo 15 - letnico praznoval v najlepši izdaji. Organizatorji pričakujejo ob lepem vremenu veliko število obiskovalcev. Gneča na prometnicah v in okrog Mozirja je torej neizbežna, zato bo organizirana redarska služba, posebej bo urejen režim parkiranja. Mozirska obvoznica ne bo zaprta. Vse obiskovalce prosijo za strpnost in na svidenje v Savinjskem gaju!

KF

Vabimo Vas
na mednarodno razstavo cvetja

ŽIVETI MED CVETJEM

etnografsko razstavo in
razstavo malih živali
v Savinjskem gaju

Mozirje od 11.9.1992 do 14.9.1992

PETEK: 11.9.92

ob 17. uri otvoritev razstave z gosti in povezovalcem Mitom TREFALTOM, gosti: Vera PEROVA, Toni SOTOŠEK, Jani JAŠOVEC, Damjana GOLAVŠEK, MePZ ENAKOST Mozirje, Godba na pihala občine Mozirje, Ansambel GAJ.
ob 19. uri zabava z ansambлом GAJ

SOBOTA: 12.9.92

v dopoldanskem času promenadni koncert Godbe na pihala
ob 17. uri nastop pevskih zborov v gaju
ob 19. uri zabava z ansambлом SLOVENSKIH PET
ob 22. uri veliki cvetni ognjemet

NEDELJA: 13.9.92

ob 11. uri modna revija pri ribiškem domu
ob 16. uri zabava z ansambлом VESNA in Ireno VRČKOVNIK

Savinjske
NOVICE

S Savinjskimi novicami na izlet

Savinjske
NOVICE

organizirajo

17.10.1992 IZLET NA
GORIŠKO

Skupaj se bomo odpravili v italijansko Gorico, kjer boste imeli dovolj časa za nakupe, nato pa si bomo ogledali Sveto Goro, ki je že 450 let romarska pot. Na samem vrhu (682 m) stojijo veličastna bazilika, samostan, muzejska zbirka Soške fronte in restavracija, kjer bomo ob čudovitem razgledu imeli kosilo. Odpravili se bomo do samostana iz 17. stoletja Kostanjevica, si ogledali grobnico Burbonov, grad Kromberk in Goriški muzej v njem (arheološka, etnološka, umetnostno zgodovinska zbirka). Nato se bomo odpeljali še v Goriška Brda v vinsko klet na degustacijo njihovih izbranih vin.

Cena izleta je 2.200 SIT, za NAROČNIKE SAVINJSKIH NOVIC in njihove ožje družinske člane pa 15% popusta - SAMO 1.950 SIT.
INFORMACIJE in PRIJAVE: EPSI Nazarje, tel. 832-363 (Polona Cesar)

Savinjske
NOVICE

Tekmovanje Contest Alpe - Adria VHF

Člani radiokluba Mozirje smo se v nedeljo, dne 2.8.92 udeležili tekmovanja Contest Alpe - Adria VHF. V letošnjem letu je to tekmovanje organizirala hrvaška radioamaterska organizacija.

Nosilec organizacije naše ekipe je bila radioamaterska sekcija Gornji Grad, ki smo jo ojačali s člani iz Mozirja. Tako smo se v nedeljo zjutraj z veliko opreme povzpeli na 1425 m visoki vrh Lepenatka nad Gornjim Gradom - v spodnjem delu doline poznan kot "mrtvi menih". Postavili smo yagi anteno, ki nam je

omogočala čim boljši sprejem in oddajanje. Cilj takšnega tekmovanja je vzpostavlanje čim več in čim daljše zveze. Z radioamatersko postajo ICOM 201 E moči 10 W smo v lepem sončnem vremenu pod sončnikom vzpostavljali zveze 12 ur (od 7. do 19. ure). Zveze smo vzpostavili z veliko sosednjih držav: Avstrija, Hrvaška, Italija, Madžarska, Češka... Najdaljša zveza je bila dolga okrog 500 km in je bila vzpostavljena z radioamaterji z južnega konca Italije. Tudi zveze z Madžarsko in Češko so bile precej dolge. Razen napada letečih mravelj, ki so nam povzročile veliko skrbi, nam je tekmovanje zelo lepo uspelo, saj domov nismo odšli ne lačni ne žejni.

Akcije so se udeležili:

Marija, Nuša, Jože, Blaž, Miro, Rajko, Ferdo, Toni in Zdravko.

3FPZ

NOVI TEDNIK in RADIO CELJE

*Da se bo vaš glas
slišal dlje*

Oglase in male oglase
lahko za NT in RC z 10
% popustom naročite
v uredništvu
Savinjskih novic

pomagali društvu. Družbena pomoč v končni fazi pomeni razbremenitev teh ljudi, s tem pa posredno tudi njihovih staršev.

Darko Repenšek pa je povedal, da je pri svojem delu z duševno prizadetimi občani naletel na prav zgrožujoče podatke, ki so kar sami klicali po podrobnejšemu analiziranju.

Ker je po njegovem mnenju in prepričanju družba dolžna nekaj storiti za lažje, zmerno in težko prizadete občane, so se že pred časom odločili za Delavnico pod posebnimi pogoji. Odprli naj bi delovni center s kapaciteto od 15 do 20 mest, določena pa naj bi bila že tudi lokacija. Z odprtjem takšnega delovnega centra bi se tudi ti otroci skozi svoje delo počutili ustvarjalne in pomembne.

Srečanje samo je pokazalo, da je taka oblika srečevanja nujna in potrebna. Družabne igre, v katerih so sodelovali otroci, so pokazale njihovo navdušenost, zadovoljstvo in srečo. Kot da jim pozne popoldanske ure še niso ponudile vsega.

Čisto za konec smemo zapisati, da je visoka udeležba prizadetih občanov ter njihovih staršev in prisotnost dveh pomembnih občinskih mož pokazala in potrdila, da jim bo družba stala ob strani ter da bodo s skupnimi močmi reševali nastale težave.

MMP

Družabno srečanje prizadetih občanov

Konec meseca avgusta je Društvo za pomoč prizadetim občanom občine Mozirje organiziralo družabno srečanje v Žekovcu nad Mozirjem. Predsednica društva ga. Darinka Marolt je vse prisotne lepo pozdravila, obenem pa izrazila veliko presenečenje nad tako visoko udeležbo. Potihem je dodala, da so to občani - starši jih imenujejo kar "naši večni otroci" - ki so potrebni permanentne skrbi. Pri reševanju težav zaradi njihove specifičnosti nemalokrat naletijo na težave. Poudarila je pomembnost takega srečanja, saj se na njem izmenjujejo mnenja, se pogovarjajo o različnih načinih reševanja problemov, usklajujejo mnenja in si nenazadnje stojijo ob strani.

Družabnega srečanja sta se udeležila tudi predsednik IS SO Mozirje g. Alfred Božič ter sekretar IS SO za občno upravo in družbene dejavnosti g. Darko Repenšek. G. Božič je med drugim povedal, "da si želimo še več takšnih srečanj." Dodal je, da bodo kljub finančnim težavam, s katerimi se ukvarjajo, po najboljših močeh

Veselo slovo iz planine

Pašna skupnost Krofičevo iz Solčave je pripravila ob koncu pašne sezone, zadnjo nedeljo v avgustu, ko je živina že pripravljena za odhod v dolino, na Krofičevem veselo prireditve "Kravji bal". Dostojno se je bilo treba posloviti od letošnjega poletja. V teh predelih, ki ležijo ob avstrijski meji, precej nad 1.000 m nadmorske višine, kaj kmalu zavijejo mrzli vetrovi.

Manjkalo ni dobre kapljice, še manj pa dobre volje ob zvokih harmonike.

V okviru te prireditve je OSO Solčava organizirala tudi strelsko tekmovanje z MK puško. Na razdalji 50 m v ležečem položaju so najboljše rezultate dosegli strelci Jože Debets, Marjan Prodnik, Božo Krivec, Danči Stakne in Franc Podbrežnik. Vsi so zadeli 43 krogov od 50 možnih.

Franc Podbrežnik

narodopisje

Nazarska lekarna

Ko so se morali pred navalom Turkov frančiškani bosansko-krajske province umakniti iz Bosne, so se naselili v Nazarjah, tedaj Žlabor imenovano. Na griču Gradišče je škof Tomaž Hren postavil cerkvico po vzoru nazarske hišice, posvečeno Mariji Nazaret, to je bilo v času med leti 1624 in 1626. Po navedbah Krajevnega leksikona Dravske banovine, jo je leta 1632 škof Fainaldo Scarlichi predal prebeglim frančiškantom v oskrbo. Janko Barle omenja to dejanje v letu 1633. Točni podatki o vsemu bodo znani, ko bodo kot vir upoštevali kroniko frančiščanskega samostana v Nazarjah, ki je v treh knjigah ohranjena v mariborskem zgodovinskem arhivu. Frančiškani so si poleg cerkvice v letu 1639, postavili samostansko poslopje in v letih 1661 do 1666 gradili novo, sedanjo cerkev, ker je prejšnja bila pričo dejstva, da so sem množično prihajali romarji, pretesna. V samostanu so leta 1752 uredili zelo bogato knjižnico, ki je žal zaradi vojnih dogodkov v drugi svetovni vojni utrpela neprecenljive škode. Frančiškani so poskrbeli za ustanovitev šole, ki so jo odprli leta 1786. Teh nekaj podatkov je nujno vedeti, če želimo slediti nadaljnjemu

predstavljanju lekarniške dejavnosti nazarskih frančiškanov.

Zanimive podatke o Nazarjah najdemo v Janischevi topografiji Štajerske iz leta 1885. Tam lahko preberemo, da je škof Hren kupil hrib, na katerem stoji frančiškanski samostan, od žovneškega gospoda z imenom J.S. Wagen von Wagensberg, dočim je grad Vrbovec odkupil že leta 1615. Ljubljanski škof Rainald je uslišal prošnjo frančiškanov za dodelitev posesti in že zgrajene cerkvice 25. oktobra 1632. Tedaj je bil narejen popis in predajni zapis, ki ga je v imenu frančiškanov podpisal p. Leo Moglovič, provincial. Navzoči so bili seveda tudi predstavniki ljubljanske škofije iz Gornjega Grada. Darilna listina je bila podpisana v Gornjem Gradu 1. januarja 1633. Cesar Ferdinand pa je prenos odobril 3. maja 1635 na Dunaju.

Morda nudijo tile podatki bolj jasno sliko o dogajanjih okoli frančiščanskega samostana.

V še starejši Scmutzovi topografiji (1822) pa najdemo zanimiv podatek, da je bilo tedaj v samostanski šoli 32 otrok in da je v samostanu obstajala konventna lekarna.

Znani raziskovalec slovenskih lekarn, Fran Minarik je v sestavku Lekarna v Nazarju, Farmaceutski vestnik 1952, zbral pregledne podatke o delovanju lekarn, pri tem se je poslužil vsebine sestavka Janka Barleta Ranarnici i ljekarnici iz franjevačkov reda, Liječnički vijestnik 1906.

Dejstvo je, da v prvi polovici 17. stoletja v naših krajih ni bilo niti lekarn, niti šolanih zdravilcev. Prva najbližja lekarna je bila v Celju. Ljudje so torej bili navezani na domače zdravilce in njihovo znanje. Stanje se dolgo ni spremenilo v dobro prebivalstva, le počasi so tudi na deželo prodirali sprva kirurgi in pozneje tudi zdravniki. V takih razmerah je tedaj povsem razumljivo, da so se ljudje zatekali v samostane, ki so imeli, običajno za lastne potrebe, kirurge in lekarnarje. Da bi lahko natančno zapisali datum ustanovitve lekarn v nazarskem samostanu, še ni mogoče, ker še ta ni znan. Vsekakor se domneva, da so frančiškani od vsega začetka imeli domačo lekarno, saj je že ustanovitelj reda predpisal strežbo bolnikov - "če katerega izmed vas napade bolezen, naj mu drugi strežejo, tako kakor sami žele, če bi bili bolani...". Seveda je to vsebinsko razumeti kot zdravljenje znotraj samostanskih zidov.

Že poznana samostanska kirurga sta bila Tadeus Vindiš, ki je umrl leta 1695 in

pozneje Aleksander Perger, umrl leta 1736. Prvi je bil brat, drugi pa oče (duhovnik). Največkrat, tako Janko Barle, so bili lekarnarji in kirurgi v samostanih bratje laiki, ki so poleg rednega dela še prepisovali razna medicinska znanstvena dela, zato so samostanske knjižnice razpolagale z bogatimi viri za proučevanje načina zdravljenja in zdravil. Minarik domneva, da so v nazarskem samostanu imeli tudi laboratorij.

Prebivalcem so samostanski zdravilci radi pomagali, plačilo pa je sledilo v naravi, saj denarja med ljudmi tedaj ni bilo na voljo. Da so to počenjali, je razvidno iz pritožbe celjskega zdravnika Sebastiana Glavinicha, ki je leta 1718 pisal provincijalu frančiškanov, da samostanci zdravijo zunaj samostana in da za to delo niti niso usposobljeni. Lahko domnevamo, da se je med samostanci in zdravniki bil hud konkurenčni boj, seveda ne le v nazarskem primeru. Cesar Karl VI. je moral leta 1724 izdati predpis, s katerim prepoveduje samostanskim lekarnarjem in kirurgom delo za javnost. Tudi terezijansko obdobje zaostri to vprašanje v škodo samostanov. Pod pritiskom javnosti je pozneje le izšel predpis, s katerim so dovolili dejavnost samostanskim lekarnarjem zunaj samostanskih vrat, vendar le tam, kjer javne lekarne ni bilo! Morali pa so biti tudi strokovno izprašani lekarnarji. V nazarskih razmerah je celjska gubernija dovolila dejavnost lekarn "dokler si teh ne uredijo izprašani kirurgi teh krajev". Žal pa so, predvsem celjski kirurgi, nenehno rovarili zoper lekarno v Nazarjah. Kljub vsemu pa je nazarska lekarna postajala vse bolj priljubljena in iskana. Ko je leta 1764 vstopil v frančiškanski red Mozirjan Salamon Lipold, vodil je lekarno polnih 58 let, je nastal slovit Salamonov obliž, ki ga je Lipold pripravil. Tudi njegov življenski eliksir je bil iskan daleč naokoli. Lipold je bil iz znane mozirske družine, ki je dala veliko znanih in naprednih potomcev. Omenimo le prvega slovenskega geologa Vincenca Lipolda, ljudskega pesnika Jožeta Lipolda, znanega slovenskega politika Janeza Lipolda in še bi lahko naštevali.

Zanimivo je tudi, da je iz nazarskega samostana leta 1789 odšel kirurg Simon Beck, ki je potem dolga leta opravil svoj posel v Gornjem Gradu.

S smrtjo zadnjih dveh nazarskih kirurgov Kancijana Raka in Filipa Močilarja je leta 1825 prenehalo delovanje nazarske lekarn.

A. Videčnik

Kako se lotimo gradnje

Gradnja individualne stanovanjske hiše ali njena adaptacija je danes najpogostejši način reševanja stanovanjske problematike. Čeprav je to po drugi plati najdražja pot do lastnega doma in zahteva poleg denarja še veliko truda in časa, je marsikomu to edini način, da pride do strehe nad svojo glavo. Res je tudi, da daje bivanje v večstanovanjskem bloku praviloma le stanovanjski minimum. Prav gotovo pomeni stanovati v individualni hiši več intimnosti, več razpoložljivega prostora, več stika z naravo, večjo kvaliteto bivanja torej. Ker pa je pot do pridobitve vse potrebne dokumentacije in gradbenega dovoljenja precej zapletena in ker je tudi od tega odvisno, kako se boste počutili v svojem domu, bi vam radi posredovali nekaj temeljnih pojasnil, s katerimi se boste lažje lotili adaptacije ali gradnje hiše v lastni režiji.

Uredništvo

Postopek za pridobitev odločbe o prigrasitvi del in gradbenega dovoljenja

Za vsak poseg v prostor si je potrebno pridobiti ustrezno dovoljenje. Za pridobitev le-tega pa je potrebno pri upravnem organu (gradbeni referat) občine Mozirje vložiti zahtevek. Gradnja pomožnih objektov, ki predstavljajo funkcionalno dopolnitev stanovanjske hiše ali kmetijskega gospodarstva, adaptacije obstoječih objektov ter gradnja in obnova komunalnih objektov in naprav, ki niso primarnega in sekundarnega značaja, je lahko predmet postopka za izdajo odločbe o prigrasitvi del, vse ostale gradnje in rekonstrukcije objektov ter spremembe namembnosti objektov (v poslovni prostor) pa na gradbenega dovoljenja.

K vlogi za prigrasitev je treba priložiti:

- dokaz o pravici do razpolaganja z zemljiščem (zemljiškoknjižni izpisek - Zemljiška knjiga na Temeljnem sodišču v Celju, Enota v Velenju);
- kopijo katastrskega načrta z vrisom lokacije objekta (Geodetska uprava občine Mozirje);
- idejni projekt s tehničnim poročilom, ki ga izdelata strokovno usposobljena oseba oz. organizacija;
- soglasja upravljalcev komunalnih, elektro, PTT vodov itd. - v posebnih primerih;
- izjave lastnikov zemljišč - v posebnih primerih.

Lokacijsko in gradbeno dovoljenje:

V postopku za pridobitev gradbenega dovoljenja je predhodno potrebno potrditi lokacijo nameravane gradnje, za kar se po predložitvi ustrezne dokumentacije izda lokacijsko dovoljenje.

K zahtevi za izdajo lokacijskega dovoljenja mora investitor predložiti:

- dokaz o pravici do razpolaganja z zemljiščem (zemljiškoknjižni izpisek - Zemljiška knjiga na Temeljnem sodišču v Velenju);
- kopijo katastrskega načrta in geodetski posnetek (Geodetska uprava občine Mozirje);
- lokacijsko dokumentacijo - izdelata Zavod za urbanistično načrtovanje in razvoj občine Mozirje.

Soglasja k lokaciji:

- elektroenergetsko soglasje (Elektro Celje - Nadzorništvo Nazarje);

- komunalna soglasja: voda, kanalizacija, itd. - izda upravljalce;
- sanitarno, požarnovarnostno in veterinarsko soglasje - pridobi SO po uradni dolžnosti;
- vodnogospodarski pogoji (PUV NIVO Celje - v določenih primerih);
- soglasje upravljalca ceste - v določenih primerih;
- izjave lastnikov zemljišč - v posebnih primerih;
- soglasje Kmetijske zemljiške skupnosti občine Mozirje - v določenih primerih;
- soglasje Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Celje - v določenih primerih;
- soglasje PTT podjetja Celje - v določenih primerih;
- geološke raziskave terena (opravi geolog - v določenih primerih).

Opomba: Potrebna soglasja predpiše komisija ob priliki terenskega ogleda.

Vlogi za gradbeno dovoljenje pa je potrebno predložiti:

- projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja, ki vsebuje projekt gradbenega dela objekta, projekt napeljav, naprav in opreme in rekapitulacijo vseh stroškov izgradnje objekta (izdelata projektivna organizacija oz. organizacija, ki je registrirana za to dejavnost);
- pismeno izjavo osebe, ki bo izvajala strokovno - tehnični nadzor pri gradnji;
- zapisnik o zakoličbi objekta (opravi Geodetska uprava občine Mozirje);
- potrdilo o plačilu spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča - v določenih primerih;
- potrdilo o zagotovljenih finančnih sredstvih (potrdilo SDK - samo za podjetja).

Soglasja k projektu:

- sanitarno, požarno in veterinarsko soglasje - pridobi SO po uradni dolžnosti;
- soglasje Sklada stavnih zemljišč občine Mozirje;
- vodnogospodarsko soglasje, ki ga izda Sekretariat za gospodarski razvoj, finance in urejanje prostora občine Mozirje - v določenih primerih.

Zavod za urbanistično načrtovanje in razvoj občine Mozirje izdelata lokacijsko dokumentacijo in pridobi za potrebe lokacijskega in gradbenega dovoljenja vsa potrebna soglasja.

Poleg soglasij pa vam Zavod nudi strokovno pomoč pri naročanju in izbiri tipskih projektov, nudi strokovni nadzor pri gradnji, ter svetuje vse potrebno v zvezi gradnje objektov.

SEKRETARIAT ZA GOSPODARSKI RAZVOJ,
FINANCE IN UREJANJE PROSTORA

ZAVOD ZA URBANISTIČNO NAČRTOVANJE
IN RAZVOJ OBČINE MOZIRJE

Gozdne vlake

(Gradnja gozdnih vlak je urejena s predpisi)

Namen tega prispevka je kratka predstavitev postopka pridobivanja gradbene dokumentacije za graditev gozdnih vlak. Intenzivnega gospodarjenja z gozdovi si ni mogoče predstavljati brez primerne odprtosti gozdov z gozdnimi prometnicami (ceste in vlake).

Vsaka gradnja gozdnih prometnic predstavlja pomemben poseg v gozd oz. krajino z dolgoročnimi posledicami, zato sta

načrtovanje in gradnja gozdnih prometnic nalogi, ki jih je treba strokovno reševati. Posledice napačno zgrajene gozdne prometnice v krajini so srednjeročno nepopravljive. Mnoge nepravilno grajene in slabo vzdrževane gozdne prometnice so postale hudourniške struge, nekatere pa so sprožile plazove.

Usmeritve za graditev gozdnih prometnic so opredeljene in načrtovane v gozdnogospodarskih načrtih. Zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor določa pogoje za prenos načrtovanih posegov v prostor ter nadzor nad njihovim izvajanjem.

Na osnovi gozdnogojitvenega načrta, ki ga izdelata revirni gozdar in na osnovi izražene želje lastnika (lastnikov) gozda, pristopi projektant k zakoličbi trase načrtovane gozdne vlake. Na osnovi zakoličbe se izdelata skica poteka trase.

Zakoličba trase gozdne vlake je prvi korak za pridobitev gradbene dokumentacije, ki vsebuje odločbo o priglasitvi del po Zakonu o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur.l. RS št. 18-931/84).

Za graditev gozdnih cest je seveda potrebna obsežnejša gradbena dokumentacija kot za graditev gozdnih vlak.

Za graditev gozdne vlake je potrebna PRIGLASITEV GRADNJE VLAKE, ki vsebuje naslednjo dokumentacijo:

1. Odstopno izjavo lastnika gozda kot dokaz o lastništvu
2. Situacijsko skico predvidene trase gozdne vlake
3. Mapno kopijo gozdnega predela
4. Opis gradbenega objekta: namen gradnje vlake, osnovni element vlake, vrsta gradbenih del in predviden način odvodnjavanja
5. Opis lokacije: opis gozdnega predela, v katerem je predvidena gradnja vlake, navedba geološke podlage, klimatskih in vodnih razmer ter opisane nevarnosti erozije
6. Dovoljenje za posek na golo, če je širina cestišča vlake v premi nad 3 m

Lastnik gozda mora podpisati odstopno izjavo in zagotoviti finančna sredstva, vso ostalo dokumentacijo pa pripravi gozdarska služba pri Gozdnem gospodarstvu Nazarje oz. Območna gozdna uprava Nazarje.

Šele ko upravni organ izda ugodno rešeno odločbo o priglasitvi del (potrdilo), lahko lastnik gozda prične z gradnjo gozdne vlake.

Gradnjo gozdnih vlak sme izvajati samo ustrezno usposobljeni izvajalec, ki mora upoštevati pogoje, navedene v 58. členu Zakona o graditvi objektov (Ur.l. št. 34-1605/84).

Vsaka graditev gozdne vlake mora potekati skladno z zakonskimi določili. Izkušnje zadnjih naravnih ujm nas posebej opozarjajo na nujnost doslednega upoštevanja predpisov in strokovnih spoznanj na področju gradenj, ki dajejo večje možnosti za ohranitev naravnega okolja.

Območna gozdna uprava Nazarje

EMA MEH

Opravljanje storitev z gradbenimi stroji
Podkraj pri Velenju št.8
63320 Velenje

Nudimo vam:

- vse vrste strojnih izkopov
- izkope kanalov od širine 30 cm dalje za vodovod, kanalizacijo in drenaže
- izgradnjo cest
- vse storitve z vibrovaljarji

Lahko nas pokličete po telefonu 856-828.

Hitro, kakovostno in po konkurenčni ceni bomo opravili naročeno storitev!

Ljubljanska banka

Splošna banka Velenje d.d.
Velenje

S kreditom hitreje do strehe nad glavo

V Ljubljanski banki Splošni banki Velenje d.d. se prilagajamo potrebam današnjega časa in skušamo našim komitentom pomagati pri uresničitvi njihovih želja. Ustrezno temu smo pripravili tudi kreditno ponudbo za stanovanjsko izgradnjo, ki vam jo v nadaljevanju predstavljamo.

Banka odobrava kredite za naslednje namene:

- nakup komunalno opremljenih zemljišč, stanovanj in stan. hiš
- gradnjo stanovanjskih hiš
- prenovo stanovanj in stanovanjskih hiš

Višina kredita je odvisna od kreditne sposobnosti komitenta. Realna obrestna mera je 24% letno z delnim pripisom revalorizacije in z dobo vračanja do 10 let.

Za najem kredita občan predloži gradbeno-tehnično dokumentacijo:

- gradbeno dovoljenje in zemljiško-knjižni izpisek za gradnjo,
- kupoprodajno pogodbo za nakup,
- dokazilo o lastništvu oziroma dovoljenju lastnika za prenovo in predračun.

50% odobrenega kredita lahko občan porabi v gotovini, 50% pa na osnovi dokumentacije.

Primer: Za posojilo 100.000,00 SIT znaša mesečna anuiteta 3.071,00 SIT z dobo vračila 10 let.

Vse ostale informacije lahko dobite v ekspozituri Mozirje in v Službi kreditne dejavnosti prebivalstva na Šaleški 18 v Velenju, kjer vam bodo tudi odobrili kredit.

JAVNO PODJETJE
KOMUNALA p.o.
Mozirje

63330 Mozirje Praprotnikova 36
tel. 063/831-086, 831-963
telefax 063/832-533

Dejavnost:

KOMUNALNE STORITVE
KOMUNALNA ENERGETIKA
UPRAVLJANJE LOKALNIH CEST, JAVNIH POVRŠIN, STANOVANJ
IN POSLOVNIH PROSTOROV
NIZKE IN VISOKE GRADNJE
ZAKLJUČNA DELA V GRADBENIŠTVU
OBRTNA KOOPERACIJA
DOMAČI IN MEDNARODNI PRAVOZI BLAGA
PROJEKTIRANJE IN MONTAŽA
INDIVIDUALNIH IN SKUPINSKIH
PLINSKIH SISTEMOV OGREVANJA

Plinski rezervoar za individualno ogrevanje - Justina Juvan Ljubno ob Savinji

**STANOVANJSKA ZADRUGA
MOJ DOM MOZIRJE**

Na trgu 14
63330 MOZIRJE
Tel. 841-023

Stanovanjska zadruga MOJ DOM Mozirje, ki je v sestavi Savinje Mozirje, Na trgu 14, vam nudi naslednje:

- nakup materiala po najugodnejših cenah
- podaljšani plačilni roki
- obročno odplačevanje pod ugodnimi pogoji
- kreditiranje
- finančno računovodski servis za obrtnike in priavratna podjetja
- upravljanje v večstanovanjskih hišah
- vodenje evidence vlaganj za davčno olajšavo in izpolnjevanje napovedi za dohodnino
- svetovanje s področja nabave materiala, prevozov in raznih storitev
- pomoč, svetovanje in pridobivanje vseh potrebnih načrtov za vse vrste gradenj
- strokovni nadzor pri gradnji objektov
- strokovna pomoč pri urejanju poslovnih prostorov (gostinstvo, trgovina, servisi itd.) - od načrtov, opreme in vseh potrebnih dokumentov za uporabno dovoljenje
- pridobivanje ponudb za gradbena dela
- pridobivanje ponudb za obrtna dela
- pridobivanje ponudb za instalacijska dela

Navedene ugodnosti lahko poleg članov SZ MOJ DOM koristijo tudi ostali interesenti.

AVTOPREVOZNIŠTVO

Janez Pečnik
Nazarje 151
Tel. 831-567

- prodaja in dostava gradbenega materiala
- prevozi vseh vrst tovora

prints d.o.o.

Podjetje za projektiranje in gradbeni inženiring Mozirje

TATJANA ŠRAMEL

Aškerčeva 28, Mozirje
Tel. (063) 831-727

MIZARSTVO KOVAČ d.o.o.

Ljubija 55, Mozirje
Tel. 831-681

- izdelava opažev, brun
- izdelava zaključnih letev

**LEKTRO
MARTIN**

ŽLABOR 21, NAZARJE tel.: 063/ 83 12 25

Vam nudi:

- projektiranje in izdelava elektro instalacij, kompenzacije jalove energije, telefonske instalacije ter vzdrževanje strojev in naprav,
- po naročilu izdelujem naprave za startanje strojev in polnjenje akumulatorskih baterij.

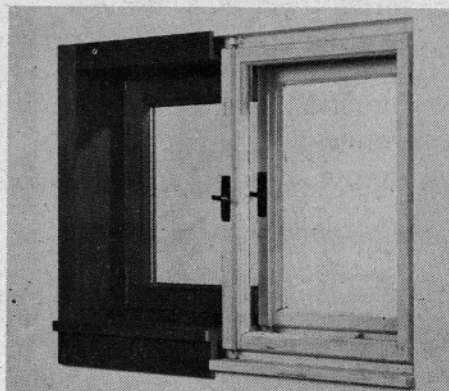
Uradno zastopstvo Iskre Terminali:

- prodaja in montaža telefonskih garnitur (selekom, isikom, varix)
- dobava telefonskih aparatov, tajnic, faksov, zaščite proti streli

Ves material z montažo dobite brez prometnega davka.

Se priporočam

PRENOVA OKEN

PRODAJNI PROGRAM

okna TERMOTON in JELOBOR, polkna, rolete, žaluzije notranja, vhodna in gražna vrata stanovanjske in počitniške hiše, večnamenski objekti montažne pregradne stene, vrtno garniture.

JELOVICA

Lesna Industrija 64220 ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 58
Tel.: 064/631-241, Fax: 064/632-261

PRODAJNA MESTA

ŠKOFJA LOKA 064/632-270, KRANJ 064/211-232, LJUBLJANA 061/440-400, CELJE 063/25-881, MARIBOR 062/102-800, MURSKA SOBOTA 069/22-921, NOVO MESTO 068/22-772, METLIKA 068/58-716, KRŠKO 0608/21-236, NOVA GORICA 065/23-660, KOPER 066/37-029, RAVNE NA KOROŠKEM

**OBIŠČITE NAS NA OBRTNEM SEJMU
V CELJU - hala E**

**Mercator - Zgornjesavinjska kmetijska
zadruga Mozirje p.o.**

**V septembru nudimo pestrejšo izbiro vseh vrst
GRADBENEGA MATERIALA in notranje
opreme po najnižjih možnih cenah.**

Posebej priporočamo:

- Opeko - MODUL 6/1	kom	40,00 SIT
- Apno 30/1	vreča	340,00 SIT
- Gašeno apno 25/1 (za beljenje!)	vreča	900,00 SIT
- Beli cement 50/1	vreča	1.985,00 SIT
- Talne in stenske ploščice	m ²	od 650,00 SIT dalje
- WC školjke	kom	7.620,00 SIT
- Radiatorje JUGOTERM	kom	dnevne cene
- Okenske police "Marmor Hotavlje"	m	2.300,00 SIT
- Armaturne mreže 9,5/6	kom	5.490,00 SIT
- Armaturne mreže 6/4,2	kom	2.990,00 SIT
- Strešno opeko BRAMAC	ugodne dnevne cene	
- Strešno opeko KANIŽA tip 2	kom	62,00 SIT
- Strešno opeko bobrovec LEPOGLAVA	kom	31,00 SIT
- Vobitekt - Izotekt	10 m ²	3.623,00 SIT
- Naravni marmor (siv) 40x40x2	m ²	6.000,00 SIT
- Parket - hrast (vseh klas)	m ²	od 790,00 SIT dalje
- Termo - okna Gorenje GLIN (vseh dimenzij)	kom	od 7.027,00 SIT dalje
- Strešna okna Gorenje GLIN (vseh dimenzij)	kom	od 15.084,00 SIT dalje

Kupcem nudimo možnost obročnega odplačevanja na:

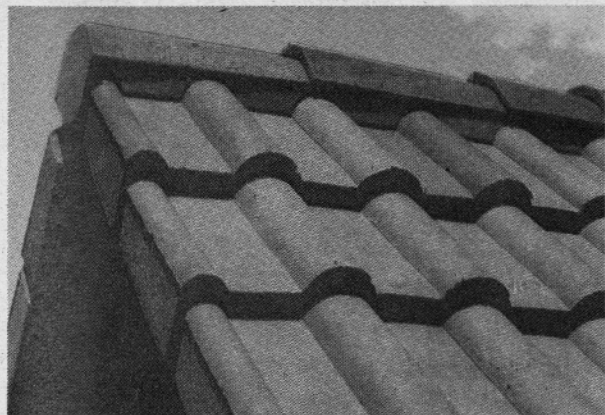
- potrošniško posojilo do 5 obrokov (1 + 4)

- čeke (1 + 3)

ali plačilo z oddanim lesom

GRADBENI MATERIAL - OD TEMELJA DO STREHE -
vam je vedno na voljo v združnih trgovinah:

Kmetijsko - preskrbovalni center (KPC) Ljubija tel. 831-040
BLAGOVNICA - Železnina Gornji Grad 842-016
Železnina Radmirje 841-372
Železnina Luče 844-014

Odluke kritine:

vodotesnost, sodoben in lep videz, barva v masi in glazuri in brez barve, trajnost kritine, cena konkurenčna.
Izdelujemo tudi zidake, plošče in cevi do 30 cm-betonske.

CEMENTNINARSTVO POLAK
Gorenje 16/A, Šmartno ob Paki
Tel. 063/885-065

Hvala za zaupanje in se priporočamo še v bodoče!

SCHIEDEL DIMNIKI vseh profilov in različnih kombinacij
SANACIJE DIMNIKOV z nerjavečo pločevino brez posega
v konstrukcijo stavbe
NOTRANJI KAMINI "ANTIKA" IN "SMREKA"
VRTNI KAMINI v različnih izvedbah
BETONSKA GALANTERIJA
SVETUJEMO, PROJEKTIRAMO, MONTIRAMO

IGM "GRADNJA" ŽALEC, Latkova vas 45 b, PREBOLD
telefon 701-011, telefax 701-429

RIBEŽL SAMO

STORITVE Z GRADBENO MEHANIZACIJO

Pusto polje 5, 63331 Nazarje, tel. 831-341

IZVAJAM VSA STROJNA ZEMELJSKA DELA

- izkope za novogradnjo
- izkope jarkov in nakladanje gramoza
- montaža greznh jam (elementi Schiedel ali cevi)

POSOJAM VIBRACIJSKE PLOŠČE

- zatrditev nasutij
- za utrditev terena pred polaganjem tlakovcev, asfalta...

POSOJAM KOMPRESORJE

- za rušenje objektov, prebijanje zidov
- pripravo vrtin za miniranje (vrtanje)

PRI GOTOVINSKEM PLAČILU POPUST!

Se priporočam

gorenje glin
vzdrževanje

VAM NUDI

Sledeče usluge po konkurenčnih cenah:

- Instalaterska dela
- vodovodne instalacije
- toplovodne instalacije
- odtočne instalacije
- elektro instalacije
- telefonske instalacije
- strelovodi
- Kleparska dela
- izdelava in montaža strešnih žlebov
- izdelava in montaža pločevine strešnih obrob
- Ključavničarska dela
- balkonske ograje
- kovinske stopnice in ograje
- kovinska vrata
- Gradbena dela
- posojanje gradbenih odrov z montažo
- izdelava ostrejša in ostala tesarska dela

Za vse navedene usluge nudimo tudi dobavo materiala po ugodnih cenah.

Kontaktne osebi: Glušič Danilo ing. in Fužir Franc ing.
tel: 063 / 831-321, 831-948

GEO

RAZISKAVE PROJEKTIRANJE NADZOR

Sergej Venturini, dipl.ing.
Pleteršnikova 23 Ljubljana
Tel. (061) 311-080

SODNI IZVEDENEC IN CENILEC GEOLOŠKE STROKE

SAMO MARINC, dipl. ing. geologije

63000 CELJE Milčinskega 13
Tel. (063) 36-364, 36-841

AVTOPREVOZNIK

Strgar Miran
Kokarje 50
Tel. 831-227

- prevozi vseh vrst tovorov (apno, cement, pesek, kiper prevozi)
- zemeljska dela

SAVINJA Z DRETO

- nekoč in danes ?

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

5. Gornje Kolenčev jez, danes mu pravimo "grušoveljski", je najširši na reki Savinji v naši občini. Z njim se napaja grušovelska struga, na kateri so bili mlini in žage:

Bršnakov, Kolenčev (danes ima tudi elektrarno), Meglačev, Žlenikov, Markov z dvema žagama, Felicijanov s po vojni zgrajeno elektrarno, dve Praznikovi žagi z elektrarno, Matekov oziroma Ranečki z žago, Brinjevčev z žago, mlinom in elektrarno, Prislakov mlin. Sledile so Martinova, Kovačeva, Korunova žaga z mlinom, Majerholdova elektrarna ter Kosova in Roblekova žaga.

6. Honski ali Spodnje Kolenčev jez je napajal pobeško, sp. pobeško in trnovško strugo, na katerih so se vrstile žage: Juška, Pološka tudi z mlinom, Meželnova, Lužnikova, Brezovska tudi z mlinom, Bašetova, Kodeletova, Bitenčeva, Gašpurjeva, Lomškova, Tomažinova, dve Petrinovi žagi in Flerečja žaga.

7. Graščinski jez Nazarje, danes po poplavi porušen, je nekoč napajal lesno industrijo in Vajdovo strugo.

Reka Dreta je imela veliko manjših jezov, ki so napajali predvsem žage venecijanke in nekaj mlinov. Te žage so bile: Rogozova, Strnadova, Dolinska, Tratnska, Repenska, Kovačeva, Presečka, Kneblova, Prodnikova, Šarbova, graščinska v Gornjem Gradu, Podbrežnikova, Zagradiška, Krzrnarjeva, sp. Mlinarska, zg. Mlinarska z mlinom, Boltetova, Gregčev - Mlinarjeva, Kovačeva, Pevčeva, Marinska, Skončka, Erjavčeva, Tonkova, Glojekova, Levarjeva, Rojtnova, Blatnikova, Tevževa z mlinom, sp. Mlinarjeva, Cajnerjeva, zg. Mlinarjeva, Bastlnova in Govekova z mlinom.

V reko Dreto pa se izlivajo manjši potoki in grabni, ki so imeli naslednje objekte: Žirovski z jezom, Mačkov s Podlinskim jezom in žago, Rogački z jezom in žago, Ježičarjev ob potoku Kanolščica z žago in Podminkim jezom in žago, izvir Kroepe z Mlinarjevim jezom, žago in mlinom, potok Bočnica s Šekovim in mlinskim jezom (2 žagi), potok Letošč z jezom in mlinom ter Kocbekovim in Žiččevim jezom in žago.

Naslednji je potok Voložnica z Bakovim jezom in žago. Zaključuje pa se z grabni:

pustopoljski graben z jezom, lomski graben z jezom in žago, Kokarski graben z jezom in potok Žlabor z žlaborsko žago.

Če upoštevamo vse našete jezove in gospodarske objekte na obeh rekah, vidimo, da je bilo skupaj 130 jezov, 119 žag venecijanek, 89 mlinov, 2 kovačiji, 2 usnjarni, 9 elektrarn in 1 objekt za pridelavo ledu.

RD Ljubno gospodarji z vodami reke Savinje in njenimi pritoki. Tudi v tem delu je bilo veliko vodno - gospodarskih objektov in jezov. Na reki Savinji so bili: Spodnji Lesjakov jez z dvema žagama, Zgornje Lesjakov jez z žago, Spodnji Prodnikov jez s šestimi žagami in mlinom, Zgornji Prodnikov jez z dvema žagama in mlinom, Zvonarjev jez z dvema žagama, Jermanov jez z dvema žagama in mlinom, Bačunov - Mrčinkov jez s tremi žagami, mlinom in enim poljermenikom, Batlnov jez z dvema žagama in mlinom, Pekovski jez (Krilezov) s tremi žagami, Tonov jez z žago in mlinom, Kolenčev jez s sedmimi žagami in dvema mlinoma, Ugradnikov jez z dvema žagama, Komnečki jez z žago in mlinom, Suški jez z žago in mlinom, Ovčičev jez z žago, Grvolov jez z dvema žagama, Firštov jez z dvema žagama, Juvanov jez z žago, mlinom in usnjarno, Rogovilčev jez s poljermenikom, Gašrpilov, Opresnikov, Ikovčev in Iemanov jez, vsi s žagami, Klemenčki jez s poljermenikom, Podbrečki jez z žago in nazadnje Logarski jez z žago in mlinom.

Na omenjenem področju se v Savinjo izliva precej grabnov in potokov. Na njihovih vodah so nekoč bili naslednji objekti:

- Matkov graben z dvema jezovoma in žagama: Kočnarjevo in Zagradiško

- Robanov graben z Bovskim in Godčevim jezom in žago

- Potok Lučnica z jezovi in žagami: Riharjev (imel je tudi mlin), Prekov, Zamerski in Podpečki

- Potok Dupelnik s Kovačevim Jezom s kovačijo in Mlinarski z žago in mlinom

- Potok Lubnica, lep gorski potok, se vije izpod pogorja Smrekovec, ki je imel številne jezove z objekti: Reželov jez z žago in kovačijo, Tinčev jez z žago in usnjarno, Spodnji Papežev jez z 200 m dolgo koletno za zaščito lesa pred povodnjo, Gornji Papežev jez s tremi žagami, dvema usnjarnama in kolarstvom, Filežev jez z žago in mlinom, Petrovčki jez z mlinom, Volovlekov jez z žago, Samčev "Anzov" jez z žago, Tačkov jez z žago in mlinom ter Gornje Samčev jez "Anzov" z žago.

Iz vsega naštetega vidimo, da je bilo na teh vodah skupno 49 jezov s 17. mlini, 60 žag - venecijanek, 3 poljermeniki

(imenovanimi gatri), 1 kolarstvo, 3 usnjarne, 1 koletna in 1 kovačija.

Zbirnik za nekdanje stanje jezov in vodno - gospodarskih objektov na rekah Savinji in Dreti z njenimi pritoki ter s primerjavo na stanje 1.1.1991:

	RD Mozirje	RD Ljubno	SKUPAJ	1.1. 1991
- jezovi	130	63	193	50
- mlini	89	17	106	-
- žage	119	60	179	2
- usnjarne	2	3	5	-
- elektrarne	9	-	9	12
- kolarstvo	-	1	1	-
- kovačija	1	2	3	-

V primerjavi z današnjim dnevom pridemo do poraznega rezultata. Povečalo se je le število malih elektrarn. Vse ostalo pa je pobral zob časa.

Iz prikazanega tudi vidimo, kako razvejana je nekoč bila gospodarska dejavnost. Danes bi vsi ti objekti bili še kako zanimivi za turizem in ohranjanje naravnih lepote doline. Tudi za ribištvo je bilo to zelo pomembno, ker so ribe imele številna zaklonišča in skrivališča. Zato je bilo stanje ribjega življa številneje, na kar so bili naši predniki zelo ponosni. Danes pa število rib upada kljub novim in novim vlaganjem. Pa tudi poplava, leta 1990, je napravila izredno veliko škodo. Vlaganje in naseljevanje rib bo zato trajalo dolga leta.

Če po letu 1945 ne bi prisilno ukinjali te dejavnosti, bi v naši dolini nedvomno bilo lepše, narava pestrejša, za turiste privlačnejša. Zato danes občutimo veliko škodo, tudi zato, ker vemo, koliko fizičnih in finančnih naporov so nekdanji lastniki vlagali v ohranjanje in vzdrževanje teh objektov, ki so bili grajeni izključno iz lesa. Danes pa vidimo le beton ter kamnite pragove in škarpe.

Lepo bi bilo, če bi se nad prikazanim stanjem zamislili številni poklicani v naši družbi in v svoje letne in srednjeročne programe zapisali obnovo in rekonstrukcijo (kasneje seveda tudi realizacijo) vodno - gospodarskih objektov in s tem naravi pomagali do nekdanjih lepote.

Prikaz in primerjavo stanja na vodah naše doline sva s prijateljem Francem Maroltom opravila z namenom, da naši in naslednjim generacijam prikaževa, kako se je nekoč gospodarilo z vodami. Pa tudi v opomin tistim, ki naj bi poskrbeli, da se ti objekti pričnejo obnavljati in se naravi podari čar in lepoto, kar je nekoč že imela.

KONEC

Franc Pogelšek
RD Mozirje

V kraljestvu pastirjeve domačnosti

Kako lepo je zapel pesnik pred mnogimi leti, kako doživeto in za vse čase in generacije resnično pesem o kralju visokih planin, o drugačnosti življenja, kakršnega smo vajeni razmekkuženi dolinci. Pesem sozvočja človeka in narave, njegove harmonije, ki se skupaj s čredo goveje živine čarobno prepleta med travami in brstečim grmičevjem, kjer moti neverjetno sožitje le ukanje osamljene ujede nad vrhovi smrek. In Joka Fale iz Nove Štifte, ki že enaindvajset let pase živino na planini Travnik, kot da v sleherni podrobnosti ponazarja nikoli doživete in do kraja izpete misli pesnika Gregorčiča.

Joka, ki s svojimi štiriinšedemdesetimi leti poseblja podobo ene same prešernosti in skromne radoživosti, predstavlja del planine kot mogočna skala, ki jo zob časa sicer vztrajno izpodjeda, pa jo vendar njena kljubovalnost vedno znova ohranja v veselje naključnemu popotniku, ki ga pot zanese mimo. Sicer pa pravi, da je planina del njega samega in brez nje pač ni življenja. Le kako mu ne bi verjeli, saj je bil polnih štirideset let delavec pri gozdni upravi, kot sam pravi, vedno nekje v naročju planin, daleč od vrveža doline in daleč tudi od družine, ki se je hočeš nočeš sprijaznila z veliko ljubeznijo, ki jo Joka čuti do planin in živine. Sicer pa ga sin obišče vsak teden, pove Joka ponosno.

Pravijo, da narava vsakega človeka obdari s prgiščem drugačnosti in raznolikosti. In Joka s svojim skoraj čarobnim vplivom na živino izžareva spokojnost in zaupljivost, ob kateri se počuti živina varna. Pri svojem delu ne uporablja palice, bič še manj, dovolj je beseda in živina mu zvesto sledi kot otrok svoji materi. Joka je zares pravi pastir, saj pozna sleherno teličko po imenu, pa kateremu gospodarju pripada, skratka vse kar mora dober pastir o živini vedeti.

"Živino si moraš navaditi spomladi, ko prideš v planino, da te spozna in se drug drugega privadita. Sicer pa je živina kot človek navajena na red in

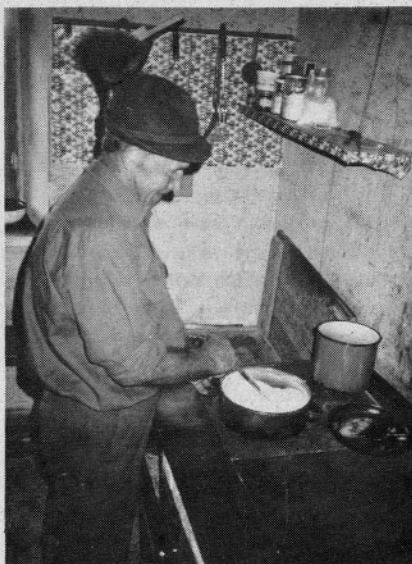
spoštovanje. Nikoli nisem razmel tistih, ki so hoteli živino pokoriti s silo." Bere pa, kot sam pravi, bolj malo. O, časa je dovolj, samo presneti spanec ga premaga pri tem opravilu. Novice in vse ostalo, kar mora vedeti, mu posreduje radijski sprejemnik. Pa pravi Joka, da ni vredno poslušati, se same slabe stvari godijo po svetu.

"Tu na planini pa je življenje mirno in brez pretresov, samo postaral sem se in zdravje me ne služi več tako kot včasih."

To zadnje kot da je zagodrnjal bolj sam zase, saj grča, katero je kalilo življenje, pač ne razmišlja o senčni plati dneva.

Kadar nima opraviti z živino, se Joka z veliko vnemo posveča nabiranju zdravilnih zelišč, katera kar po vrsti dobro pozna. Pravi, da ni boljšega zdravnika, samo pravilno in ob pravem času jih je treba uživati.

Beseda je tekla o tem in onem, čas se je prevesil v pravljíčnost sončnega zatona, Joka pa je na starem štedilniku pripravljaval žgance.

"Z mlekom bi bili okusnejši, se je hotel opravičevati, toda nisem vas pričakoval. Upam, da bodo 'zabeljeni' prav tako teknilii."

Pa še kako so teknilii. Resnici na ljubo: Joka se lahko postavi vsaki kuharici ob bok. Kot da ima zlate roke. Vse, kar prime, česar koli se dotakne, dobi pod njegovimi rokami novo vrednost.

Prav zato njegova mimogrede navržena misel o zadnjem letu na planini ni bila vzeta čisto zares. Kaj pa bi planina in živina brez njega in kaj Joka brez planine? Saj njega vleče sila iz ravnin v svet miru, višin, saj on

kot nihče je planine sin! Tako bi o njem zapisal pesnik, če bi ga poznal.

Tekst in foto: Edi Mavrič

mladi dopisniki

Počitniški podvig

V ponedeljek 10.8., ob sedmih zjutraj se nas je devetnajst planincev naložilo v avtobus. Vzdušje je bilo napeto, saj razen dveh še nihče drug ni bil na Triglavu. Gospod Marolt nas je varno pripeljal do Aljaževega doma v Vratih. Tam so potekale zadnje priprave na peturni vzpon do Kredarice čez Prag. Steza je bila dobro markirana in zavarovana. Kakšne pol ure pred Kredarico smo prehiteli "junaka" Triglava. Res je bil pravi junak, saj se je odločil po rokah priti na Triglav. Dokazal je, da se da priti na najvišji slovenski vrh brez nog. Ravno, ko smo prispeli na Kredarico, je začel padati dež. Proti večeru se je vreme izboljšalo, tako da se nas je šest odpravilo še tisti dan na vrh. Tam smo videli prečudovit redek pojav - "Triglavsko glorio", to je tako kot mavrica, le da je v obliki obroča. Srečni smo čez uro sestopili pri Kredarici. Izmučeni smo zaspali, čeprav ni bilo tako udobno kot doma. 11.8. Prebujanje je bilo ob petih, kajti ob šestih smo krenili na Triglav. Tam je slovesno sledil krst in tako nas je postalo sedemnajst Mozirjanov novih Slovencev. Odpravili smo se k Tržaški koči na Dolicu. Tam smo imeli drugo malico, saj je bila prva na 2864 metrih. Po malici smo se odpravili h koči pri Sedmerih jezerih. Nekateri smo se odpravili še h koči na Prehodovcih, da smo dobili žig za slovensko planinsko transverzalo. Drugo skupino smo dobili pri četrtem jezeru - Ledvičkah. Po prihodu do koč pri Sedmerih jezerih se je za nas začel dokaj čuden počitniški dan. Savinjčani smo se izkazali kot pridni in solidarni ljudje. Stari gospodinji smo fantje razcepili drva, dekleta so jih pa zložila. Hitro smo opravili s cepljenjem. Potem smo si podajali prazne zaboje od pijače od koč do helikopterske postaje. Da ljudje znajo ceniti delo, je pokazala tudi gospodinja, ki nam je postregla s "flancati", vinom in radensko. Kaj kmalu smo postali dobre volje in smo začeli peti. Peli smo celi dve uri samo ljudske pesmi,

kar je pritegnilo pozornost drugih ljudi, ki so tudi pomagali s petjem. Naučili smo se tudi "himno" Triglavskih jezer:

*Sedmero ti moje kraljestvo - domovina,
brez tebe živeti na morem, oj planina.
Le enkrat., le enkrat sem videl ta kraj,
želim si ga vedno nazaj - planinski raj.
Življenje žrtvujem za tebe - domovina,
brez tebe živeti ne morem,....*

Po pravi pevski reviji smo sladko zaspali. 12.8. Ob 8. uri smo se odpravili v Bohinj čez Komarčo. Pot je bila dokaj zahtevna, saj se steza hitro spušča. Vendar smo tudi to zmogli. Ogledali smo si tudi izvir Save Bohinjke. Potem pa smo dospeli h koči pri slapu Savica, kjer smo odšli na avtobus. Z njim smo se peljali do Bohinjskega jezera. V gostilni Pod Skalco smo se okrepčali. Tam smo videli tudi plezalce, ki so se nam zdeli kot pajki. Kljub oblakom smo se vrgli v Bohinjsko jezero, kjer je bilo zelo živo. Potem smo se nekateri sončili, drugi pa so se odpravili igrati mini golf. Naša dogodivščina se je bližala koncu, saj je po nas prišel gospod Marolt z mini busom. Ob pol osmih smo prispeli v Mozirje, kjer smo odločno sklenili, da isto pot opravimo še drugo leto. Pohvaliti moram markirante, ki so dobro in varno speljali vse poti, tako da lahko na Triglav prispejo tudi ljudje brez nog in zelo majhni pogumni otročki, ki so komaj shodili. Vsi Savinjčani, ki še niste bili na Triglavu, pojdite. Ne bo vam žal! Morda boste videli pri Triglavskih jezerih vzhod lune, kot smo ga mi. Tega se bomo vsi spominjali. Vzhoda lune pač ne moreš opisati, moraš ga videti!

Na Triglavu so bili: Ivan in Marjan Suhovršnik, Sergeja in Jure Movjemovič, Simona Marolt, Saša in Joži Poznič, Nevenka in Mojca Praznik, Alenka Punčuh, Polona Car, Borut Zavolovšek, Božo Britovšek, Jože in Lojz Prisljan, Miha Acman, Bernarda Matko, Toni Brinjovc in Matej Hohnjec.

M.H.

Oglašujte
v
Savinjskih
novicah

24.8.92 se je v jutranjih urah s traktorjem prevrnil Franc P. iz Ljubnega ob Savinji. Pri tem se je hudo telesno poškodoval. Prepeljali so ga v bolnišnico.

24.8.92 sta se ob 23.20 uri v Nazarjah sprla in stepla Zoran J. in Živko Š. Slednjega so po posredovanju pridržali do izteznitve, zoper oba pa sledi predlog sodniku za prekrške.

26.8.92 je okrog 19.30 ure doma v Poljanah vinjeni Jakob K. pretepal svojce. Ker kljub opozorilu s početjem ni prenehal, so ga pridržali do izteznitve, zoper njega pa bodo podali predlog sodniku za prekrške.

2.9.92 je ob 20.10 uri Janez Č. iz Solčave vozil osebni avto iz Tera proti Ljubnemu.

Vozilo je v blagem levem ovinku zaradi neprimerne hitrosti začelo zanašati, zdrsnilo je z vozišča in trčilo v leseno ograjo mostu, nakar se je prevrnilo na streho. Sopotnik v avtomobilu Aljoša G. iz Žalca se je pri tem hudo telesno poškodoval. Zoper Janeza Č. bodo posredovali kazensko ovadbo na temeljno javno tožilstvo.

3.9.92 se je ob 11.00 uri zgodila prometna nezgoda na parkirišču pred stanovanjskim blokom v Gornjem Gradu. Martin R. iz Velenja je z osebnim avtomobilom zapeljal vzvratno in trčil v deklico Suzano P. Le - ta se je pri tem lažje telesno poškodovala. Martin R. bo moral na zagovor k sodniku za prekrške.

mladi dopisniki

Savinjske novice so pisale pred 20-imi leti:

OB NAŠEM PRAZNIKU

Občutek imamo, da smo si šele zaželeli vse najboljše ob občinskem prazniku, a že je leto zopet naokoli. Čas je, da povemo, ali smo v tem letu napredovali, kaj smo naredili in kaj bomo morali storiti v kratkem.

Tovarna ivernih plošč, ki smo jo ob lanskem praznovanju odprli, dela s polno zmogljivostjo. Tovarna gospodinjinske opreme Gorenje Velenje povečuje tovarno v Nazarjah. Elkroj razširja obratovalne prostore. Gradbenik Ljubno je močno povečal obseg delovanja v gradbeni dejavnosti, skupaj z Rudarskim šolskim centrom iz Velenja pa je odprl kovinarsko delavnico, ki ima vse pogoje, da preraste v manjšo tovarno. Smreka v Gornjem gradu je dogradila obrat za montažne hišice, ostalo pa intenzivno modernizira. Gostinsko podjetje Turist bo vložilo letos preko 200 milijonov din v modernizacijo obratov. Izletnik je na Golteh nadaljeval izgradnjo žičniškega sistema in usposobil smučišča na Starih

stanjih. V obrti beležimo precejšen vzpon. Zasebniki so začeli graditi preko 100 stanovanjskih hiš.

Savinjske novice so pisale pred 10-imi leti:

IZVRŠNI SVET SI PRIZADEVA

Izletniški prostor v Logarski dolini je v izgradnji. O tem smo že večkrat pisali. Znano je, da si je spočetka za ureditev tega prostora zelo prizadevala KS Solčava in da je pozneje prevzel skrb za izvedbo načrta Turist v Mozirju. Trenutno se je zataknilo pri raznih dovoljenjih, te pridobiva Turist in bodo kmalu na voljo organom, ki na temelju njih odobravajo gradnje. Gre namreč za gradnjo stavbe, v kateri bodo sanitarije. K temu je treba dodati brunarico, v kateri bo okrepčevalnica, te že stoji. Seveda so za prepotraben prostor v Logarski dolini, ki bo poleti vabil turiste, ki šotorijo in pozimi nudil prijetno smuko, potrebnih dosti sredstev.

nasveti

Kotiček za vaše zdravje

Kurativa ali preventiva

Dragi bralci!

Večina vas prav gotovo pozna oba pojma, ki se v svetu medicine uporabljata za označevanje dveh različnih, a močno povezanih oblik zdravstvene dejavnosti: kurativa kot zdravljenje in preventiva kot preprečevanje bolezni. Ali ste se že imeli priložnost prepričati v to, katere se je bolj pametno držati?

Poglejmo si nekaj sorodnih primerov. Dober voznik avtomobila vozi tako, da sebi in drugim ne povzroča problemov. Uspešen podjetnik sprejema takšne poslovne odločitve, ki mu koristijo, ne pa škodijo. Gospodinja pripravlja kosilo, ki bo okusno njej in družini. Kmet pa svojo njivo obdela za setev tako, da mu bo bogato rodila. Vsi omenjeni se dobro zavedajo, da je potrebno stvari v življenju urediti tako, da bodo imeli od tega korist. Toda, ali se enako zavedajo, da bodo v bodočnosti točno toliko zdravi, kolikor danes storijo zase in svoje zdravje? Za duševno in telesno dobro počutje? Ali ni pametneje in, če že nič drugega, ceneje že danes živeti tako, da bomo kasneje srečni in zadovoljni?!

Poglejmo nekaj najpogostejših zdravstvenih tegob, s katerimi se srečujemo prebivalci Zgornje Savinjske doline (stanje je enako v celi Sloveniji in razvitih državah sveta). Na prvem mestu so težave s hrbtenico, konkretneje, bolečina v križu in na splošno bolezní lokomotornega aparata (mišice, kosti, sklepi), sledijo pa bolezní srca in ožilja, različne vrste raka ter bolezní, ki so posledica živčnih napetosti. O posamezni skupini obolenj bom napisal kaj več v prihodnji številki SN. Najpomembnejše pa bom zapisal že sedaj: vse omenjene težave so posledica načina življenja; vse je mogoče s pravim pristopom preprečevati, to pomeni - vsakdo se lahko izogne trpljenju, kakršnemu je podvržen znanec ali sosed, s tem, da se z enako meri truda loteva preventivne skrbi za zdravje, s kakršno se loteva svojega dela, posla in vsakodnevnih aktivnosti.

David But

KMETIJSKI NASVETI

Setev in jesenska oskrba ozimnih žit

Priprava njive za setev

Praviloma mora biti njiva preorana 14 dni pred setvijo, da se zemlja sesede; s tem zagotovimo boljši vznik semena in zmanjšamo nevarnost zimske pozebe. Na njivah, kjer je bila prejšnja poljščina korusa, naj bi oranje opravili še prej, da se bo zaorana korusnica delno mineralizirala že jeseni. Pri poznem zaoravanju korusnice ostane čez zimo organska masa nespremenjena in taka njiva ni primerna za setev ozimin. Temeljno gnojenje je odvisno od založenosti tal z osnovnimi hranili (fosfor, kalij), kar lahko ugotovimo le z analizo tal (vzorci zemlje za analizo jemlje

kmetijska svetovalna služba, analiza enega vzorca stane 450 SIT). Če je založenost dobra, ti dve hranili zaorjemo. Le na tleh s slabo založenostjo hranil je bolje, da polovico odmerka fosforja in kalija zaorjemo, drugo polovico po zabranamo v zemljo po oranju. V poštev pridejo gnojila NPK z malo dušika (9-18-18, 10-30-20, 7-20-30, 8-26-26). Pri srednji založenosti s P in K gnojimo npr. s 400 kg/ha 7-20-30.

Seme in setev

Za setev uporabimo le deklarirano seme priporočenih sort, t.j. potrjeno, prečiščeno, razkuženo in dobro kaljivo seme. Če sejemo domače seme, ga moramo razkužiti zaradi boljše začetne rasti in boljše prezimitve. Za razkuževanje priporočamo Baytan WP 200 g na 100 kg semena in Vitavax 200 - 250 g na 100 kg semena. Optimalen čas setve pšenice je od 1. do 15. oktobra, v višjih območjih zadnja dekada septembra in prva dekada oktobra, za ječmen in rž pa zadnja dekada septembra in prva dekada oktobra. Pri poznejši setvi se povečuje odvisnost pridelka od podnebnih razmer med rastjo žit, zmanjša se gostota in število zrn v klasu. Količino semena za setev določimo glede na priporočeno število kalivih zrn/m², težo tisočih zrn (absolutno težo) in uporabne vrednosti (% kalivosti in % čistoče). Izračunamo po formuli:

$$\text{seme v kg/h} = \frac{\text{št. kalivih zrn/m}^2 \times \text{absolutna teža} \times 100}{\% \text{ kalivosti} \times \% \text{ čistoče}} \times 1,20$$

Norma setve kalivih zrn je pogojena s sorto, vse ostale podatke pa dobimo na deklaraciji pri nakupu semena.

Zatiranje plevla

Za jesensko zatiranje plevla se odločimo na tistih njivah, kjer pričakujemo močnejšo zapleveljenost s semenskimi travnatimi plevli. Ti vzniknejo sočasno z žiti, uspešno pa jih zatremo le do razvoja tretjega lista. Poleg semenskih travnatih plevelov lahko vzniknejo jeseni tudi semenski širokolistni plevli in se v milih zimah nemoteno razvijajo. Omejujoč dejavnik pozne jesenske rabe herbicidov je mraz - v času škropljenja ne sme biti temperatura pod 0 stopinj C. Na razpolago je več herbicidov:

- dicuran forte (pred vznikom 2 kg/ha, po vzniku 1,5 kg/ha) uniči že vznikle in kaleče enoletne ozkolistne in širokolistne plevle, tudi smolenec (p.d. trjica), uporabljamo ga do faze treh listov, spomladi pa do konca razrašanja

- quarz super (2,5-3,5 l/ha) zatira, ko ima žito tri liste, semenske travne in širokolistne plevle. Smolenec zatira nekoliko slabše. Če se le-ta pojavi kasneje v večjem obsegu, spomladi še enkrat škropimo s Starane-om (0,6-1,2l/ha). Quarz super je industrijsko mešan Quarz in Tigrex; če ga ni v trgovinah, lahko sami mešamo 0,25 l/ha Quarz-a in 1,25 l/ha Tigrex-a.

Poraba vode pri škropljenju naj bo 200-300 l/ha, tlak ne sme presegati treh barov, uporabljamo nizkotlačne šobe z oznako LP ali NP, z višino prečke pa skušamo zagotoviti enakomerno prekrivanje curkov.

Izbor sort

Sorta	Norma setve kal. zrn/m ²	Kakovost moke	Višina slame	Čas dozorevanja
ANA	700	odlična	nizka	srednje zgodnja
DŽERDANKA	700	prav dobra	sred. nizka	srednje pozna
MARIJA	600-700	dobra	sred. nizka	srednje pozna
ZAGI 87	750	prav dobra	nizka	srednje pozna
BALKAN	450-500	odlična	sred. visoka	srednje zgodnja
PITOMA	450-500	dobra	sred. nizka	srednje pozna

To so domače sorte, ki so na razpolago in so primerne za naše pridelovalno območje. Uvoženih je bilo tudi nekaj madžarskih sort, ki pa jih za Zgornjo Savinjsko dolino zaenkrat še ne priporočamo.

Od ozimnih sort ječmena priporočamo: robur, alpha, plaisant; jari ječmen berenice in jari oves leanda.

Kmetijska svetovalna služba Mozirje

- Savinjske novice št. 11, 25. junij - članek
Pesem je internacionalni jezik
- Savinjske novice št. 12, 10. julij - članek
Ebental

PD Luče daje okrog teh dveh prispevkov naslednje pojasnilo.

5. in 6. oktobra 1991 je bilo na iniciativo slovensko - nemške "koroške aktivne skupine" v sodelovanju tednika "Slovenski vestnik", Slovenskega planinskega društva Celovec in pevskega zbora "Saugerrunde Ebenthal" (v povezavi PZS in gospoda Aubrehta) organizirano srečanje sosedov z večerom prijateljstva pod motom "Prijateljstvo preko meja - obisk pri sosedu."

Ob tej priložnosti je bil naši Koči na Loki podarjen bronasti planinski zvon.

V programu so z naše strani sodelovali predsednik SO Mozirje gospod Andrej Presečnik, dekliški in moški pevski zbor iz Luč in PD Luče. Srečanje je bilo prijetno, zato smo se dogovorili za vsakoletna medsebojna srečanja. Tako nas je potem Slovensko planinsko društvo iz Celovca povabilo na prijateljsko srečanje na Bleščečo planino 23. in 24. novembra 1991. Zaradi neugodnih vremenskih razmer smo srečanje preložili na pomlad. Srečanje je tako bilo 15. in 16. junija 1992 na koči nad Arehovo pečjo na Bleščeči planini. To je edina koča na avstrijskem Koroškem, ki je v lasti slovenskega planinskega društva. Slovensko planinsko društvo iz Celovca nas je sprejelo v Šentjakobu v Rožni dolini. Od tam smo šli peš na kočo, kjer je bilo lepo in prijetno. To je bilo v okviru Planinskega društva Luče.

Majskega koncerta v Žrelovcu dne 18. maja 1992 so se lučki pevci (dekliški in moški pevski zbor) udeležili na povabilo pevskega zbora "Saugerrunde Ebenthal". Na to srečanje niso bili vabljeni niti Slovensko planinsko društvo iz Celovca niti ne Planinsko društvo Luče. Delimo pa mnenje z avtorjem članka "Ebenthal" Valentom Vidrom v Savinjskih novicah št. 12 10. julija, da smo dolžni pomagati Slovencem na Koroškem pri njihovi uveljavitvi in borbi za njihove pravice. To je bilo mogoče razbrati tudi iz naših pogovorov na Bleščeči planini.

Planinsko društvo Luče

- Expres foto za dokumente (2 minuti)
- Fotokopiranje
- Frizerski salon
- COM-CUT (računalniški napisi za avtomobile)
- Sitotisk
- Reprofoto (priprava za tisk)

EPSI

PODJETJE ZA TURIZEM PROPAGANDO IN FOTOGRAFIJO d.o.o.
Tourism, Advertising and Photography Enterprise Ltd

POGLED ZA OBZORJE

Savinjska cesta 4
63 331 NAZARJE
tel. & fax: 063 832 363

ODDIH NA SLOVENSKI OBALI IN ZDRAVILIŠČIH,
HRVAŠKEM PRIMORJU TER V TUJINI

Oktoberfest 1 dan 26.9.	65,00 DEM
Pariz 5 dni 24.9.	290,00 DEM
Graz - Graški velesesem 3.10.	23,00 DEM
Gardaland 1 dan 26.9.	70,00 DEM
Budimpešta 3 dni 25.9., 9.10.	165,00 DEM
Z gliserjem v Benetke 19.9.	65,00 DEM
Tunizija 4 dni 9.10.	660,00 DEM
Romanje v Einsiedeln 3 dni 26.9.	310,00 DEM
Egipt 8 dni 10.10.	965,00 USD

SINDIKALNI IZLETI: Oktoberfest, Goriška Brda, Mariborski vinorodni okoliš ali kjerkoli drugje po vaših željah.

HERTZ Rent-a-car

Če ste utrujeni, vas bolijo noge ali imate težave s križem

NEGA TELESA

LEPO & ZDRAVO

S R E Č N O

PRI VAS DOMA

Nudimo vam:

- rekreative in terapevtske masaže, delne ali celega telesa
- masaže za odpravljanje oteklin in bolečin
- masaže za odpravljanje utrujenosti
- masaže za sproščanje

But David, Aškerčeva 24, Mozirje,
tel.: 831-737 po 16. uri,
34-711 int. 571 do 15. ure.

Trgovina **BOHAČ** Nazarje,
tel. 832-545 vam je v
akcijski prodaji pripravila:

Kis vinski	1/1	79,00	SIT
Kis vinski	0,75	49,00	"
Kis za vlaganje	5/1	299,00	"
Vino Jeruzalem	1/1	143,50	"
Kava Supkafe	1/1	390,00	"
Zaboj piva		890,00	"
Rozine	1kg	250,00	"
Mehčalec avstrijski	4/1	299,00	"
Prašek Lind	3/1	398,00	"
Prašek Fax	3/1	429,00	"
Krmila za kunce	1kg	36,00	"
Krmila za nesnice	1kg	36,00	"

Od 1.9.1992 pa lahko pri nas izbirate med kruhom pekarnice Petrovič Mozirje ali kruhom pekarnice Naraločnik Ljubno.

Za obisk in zaupanje se zahvaljujemo!

Ljubno ob Savinji
URARSTVO
prodaja ur,
izdelkov za hobi, igrač
Marija Šerbela - Rupnik
Tel. (063) 841-084

Ne samo, da vam bomo popravili, pri nas boste lahko kupili kakršnokoli uro priznanih svetovnih znamk. Prodajamo tudi najkvalitetnejše baterije za vse vrste aparatov, tudi za nagrobne lučke.

Naša dodatna ponudba pa je:

- za filateliste: znamke, albumi, pincete, itd.
- za maketarje: sestavljive plastične makete letal, helikopterjev in ladij
- za male in velike otroke: najčudovitejše igrače na svetu - LEGO kocke in še marsikaj drugega!

MAJHNE STVARI SO LEPE IN VIDELI BOSTE, KAKO MALO JE POTREBNO, DA OSREČITE TISTE, KI JIH IMATA RADI!

ZAHVALA

ob smrti dragega moža, ata,
starega ata in pradedca

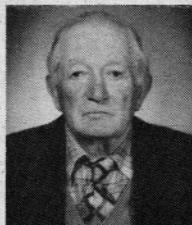
RUDOLFA PIKLINA

iz Nove Štife

Izrekamo iskreno zahvalo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam priskočili na pomoč in delili z nami bolečino, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, sv. maše ter ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti.

Lepa hvala gasilcem, govornikom, pevcem, gospodom župnikom za tako lepe besede in opravljen obred. Hvala tudi zdravstvenemu osebju iz Gornjega Grada.

Vsi njegovi

ZAHVALA

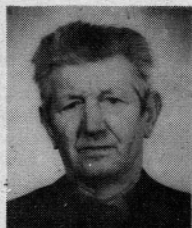
ob izgubi očeta in
starega očeta

KOS FRANCA

iz Rečice ob Savinji

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste ob smrti mojega očeta priskočili na pomoč, posebno se zahvaljujem Gasilskemu društvu Rečica ob Savinji, družinam: Zvir, Jenšterle in Francki Zagradišnik, g. župniku za lepo opravljen cerkveni obred ter govorniku za lepe poslovilne besede.

Žalujoči sin Franc z družino.

ZAHVALA

ob smrti dragega očeta,
dedka in pradedka

**JAKOBA
ČERNIVŠEK**

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje, darovali sveče, vence in sv. maše.

Za dolgoletno skrb za njegovo zdravje se zahvaljujemo dr. Širku. Še posebej smo hvaležni okoninskim gasilcem in Robnik Janezu za besede, ki jih je izrekel pokojniku v slovo. Zahvaljujemo se tudi g. župniku Vratnarju za lepo opravljen pogrebni obred.

Žalujoči domači

ZAHVALA

ob smrti naše drage mame
in stare mame

KATARINE PODPEČNIK

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, nam izrekli sožalje, darovali sveče, vence ali sv. maše. Posebej smo hvaležni pevcem, gasilcem, Rafkoti Krznarju in gospodu župniku Jožetu Belaku za lepo opravljen obred.

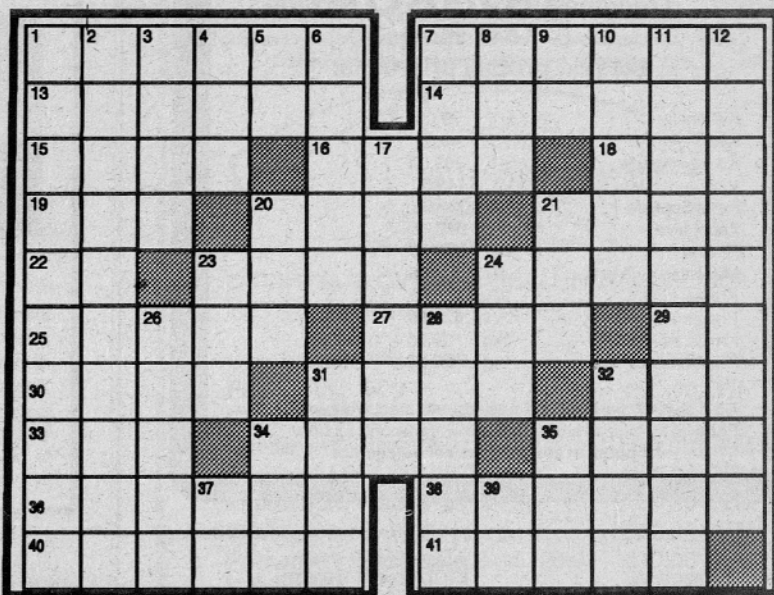
Družina Podpečnik

Zvezde na jutranjem nebu

Prišla sem iz sobe, ko se je zgodilo: Ajax je imel svoje jutranje počitniške izpade; cvilil je na vse pretege - mrcina, kot da se ne bi zavedal, kako sladko je bogu ukradeno spanje teh hm, jutranjih, uric. Odprla sem oči in se nenadoma /o čudo/ zavedla, da sem budna. Do daske spuščene rolete so mi zastirale razgled, toda moj notranji /ali kaj takega sploh obstaja/ občutek za čas me /kot ponavadi/ ni mogel prevarati. Ta nezmožljivi osmi čut mi je nežno in tiho prišepetaval: DA BI TE MATILDA, PES ZMEŠANI, ALI VEŠ KOLIKO JE URA?!!! Pa da ne boste mislili si kaj napačnega o mojem človekovem najboljšem prijatelju. Ako in dasiravno je moj pes vzvišene in nedoločene pasme, visok inteligenčni kvocient ni bil nikdar njegova odlika. Pa saj veste /ne da bi se hvalili/: kakšen oče, takšen sin; kakršen družinski podmladek, takšen človekov najboljši prijatelj. Zato ne bodimo snobi in lepo odkritosrečno priznamo: MOJ PES JE GENIJ!! Pa saj to že vsi vedo, kaj bi zapravljali papir brez potrebe. Ne le najlepší, tudi najbolj, kako bi rekli, inteligenten. Da ni vsak pes tako pameten, da ne bi ubogal niti tistega, ki ga hrani, ga vodi na sprehode, ga čese /mimogrede MOJ PES ABSOLUTNO SOVRAŽI ČESANJE!/ itd. Saj veste, ne. Torej, nazaj k zgodbi /sicer pa močno dvomim, da kaj takšnega tule sploh obstaja/ - začnimo! Ljudje, ne se zgražat in pohujševat, vrabci na strehi, mularija pa lulat pa kakat pa spat /pa ne pozabite si zobekov umiti!!!/ No, kje smo ostali?

Skleroza, skleroza, dragi moji. /Aja, saj res! Jutro torej, ne? Čas nedoločljiv - med eno zjutraj in eno zvečer, pač kot ponavadi ob takem času - saj veste, tako kot zmerom. Ptički čiv čiv čiv, avteki brum brum brum, Savinja plak plak plak /joj, fuj smrdi/, Ajax in 115 pridnih sosedskih psov hov hov hov.... Delovnemu občanu pač ni namenjeno uživati življenja /le zakaj zveni to tako znano?/... Torej: vstanem. Ljubitelji, hm - ljubiteljice Viktorije Holt, oddahnite si. Napočil je dolgo pričakovani trenutek: akcija! Dvignem nogo /saj važno, katero - vsega vam pa res ni treba vedeti,/ in jo postavim na tla; ko se dotakne tal, potegne za sabo še ta drugo /a ni smotana?/ in po krajšem času se tudi najvišji človeški organ blagovoli izkopati izpod mehko dišeče odeje. Ha: napaka! Majava človeška postava se postavi na noge in - bum! A sem ti jaz kriva, če ne znaš pospravljati za seboj, je rekla mama - se zaplete v nedoločljivo snov organskega izvora in, jasno kot oblačno nebo, za damo odločno prenelegantno, telebne na najboljši, pardon, najdaljši škinsi izrastek. Toliko za dobro jutro, otroci. Preštevač vse zvezde /ali pa so morda bili metuljčki?/ neba, se glavna junakinja odločno postavi pokonci in odrine NOVI DOGODIVŠČINAM NAPROTI -

nagradna križanka

Ime in priimek

Naslov

VODORAVNO: 1. Vzpetina v Zadrebki dolini; 7. Luka v Pakistanu; 13. Mesto ob Kujbiševskem jezeru v Rusiji; 14. Pokrajina na Hrvaškem; 15. Poljski pridelek; 16. Država na severovzhodu Indije; 18. Mesto v Bački; 19. Kraj pri Opatiji; 20. Mesto na Madžarskem; 21. Hrib pri Ljubljani; 22. Jože Tisnikar; 23. Gora v Karavankah; 24. Priprava za prešanje; 25. Ptičji priveski, ki jim služijo za letenje; 27. Perzija; 29. Erbij; 30. Zelenica sredi puščave; 31. Ime igralca Sharifa; 32. Sloviti boksar (Muhammad); 33. Gorska reševalna služba; 34. Afriška jezikovna skupina; 35. Vrsta droge; 36. Ameriški dramatik (Eugene); 38. Prijatelj; 40. Ljudstvo v severovzhodni Aziji; 41. Priprava za ometanje.

NAVPIČNO: 1. Ime in priimek slovenskega skladatelja; 2. Električna centrala; 3. Ovčje ali kozje usnje za izdelavo torbic; 4. Ime igralke Rine; 5. Nikelj; 6. Francoski fizik (Dominique Francois); 7. Vrsta metulja; 8. Cigan; 9. Mija Ribičič; 10. Rt na Antarktiki; 11. Ime in priimek sodobnega slovenskega literata; 12. Ime plavalke Petričević; 17. Mesto v Sudanu; 20. Grška črka; 21. Gora v Julijcih; 23. Poželenje; 24. Dvojica; 26. Lik, omejen s krakoma kota in z lokom krivulje; 31. Slonovi čekani; 32. Klic, poziv; 34. Nizek ženski glas; 35. Vzklik pri bikoborbi; 37. Različna samoglasnika; 39. Obrenovič Miloš. (Sestavil: MR)

Obvestilo reševalcem:

Rešitev križanke iz 15. številke: Vodoravno: Smolej, komoda, Nikola, Anabar, Elan, Nal, Long, Žan, penis, Lee, NN, sezonec, KN, Aja, Čerin, kot, Jena, kan, Žiri, Asaba, K, Perin, Milena, police, Ahiles, Stolac.

Med prispelimi pravičnimi rešitvami smo izžrebali naslednje dobitnike:

1. nagrada (blago po izbiri v vrednosti 3.500,00 SIT): Ivan Pozinek, Logarska dolina 12;
  2. nagrada (blago po izbiri v vrednosti 2.500,00 SIT): Bojana Papazov, Praprotnikova 7 Mozirje;
  3. nagrada (blago po izbiri v vrednosti 1.500,00 SIT): Ernest Špeh, Prešernova 9 Mozirje.
- Nagrade prevzamejo izžrebanci osebno v trgovini PERLA v Lučah. Čestitamo!

Pravilno rešeno križanko iz te številke vložite v kuverto in jo do četrтка 17. septembra 1992 pošljite na naslov: EPSI d.o.o. Savinjska c. 4 63331 Nazarje s pripisom "nagrada križanka". Med prispelimi pravičnimi rešitvami bomo izžrebali tri nagrade, ki jih je prispevala prodajalna POLŽEK iz Mozirja:

1. nagrada: blago po izbiri v vrednosti 3.500,00 SIT,
2. nagrada: blago po izbiri v vrednosti 2.500,00 SIT,
3. nagrada: blago po izbiri v vrednosti 1.500,00 SIT.

KUPON za BREZPLAČNI MALI OGLAS do 20 besed

Ime in priimek:	naslov:
telefon:	podpis:

In za začetek: Dol po stopnicah ji milostno pomaga neka nedoločljiva - hm - tekočina sumljivo rumene barve organskega izvora, zbrana v estetsko zelo privlačni - hm - lužici na tleh, ki - Ah, utihni, Ajax! Ali ste že slišali, da bi se psi znali smejeti!? NE!!! Andreja Verbuč

Savinja

NUDI

POSLOVALNICA 5 "ŽELEZNINA"
MOZIRJE
tel. 831-082

Armaturna mreža 6 x 4
kom 1.477,00 SIT

Strešna opeka Bramac
kom 89,00 SIT

Tehnica agro 300 kg
28.116,00 SIT

Premog Velenje
brez obresti na 3 čeke

Električno ročno orodje
ISKRA

15% popusta na 3 čeke

Sesalci ISKRA
10% popusta na 3 čeke

Kolesa vseh vrst
na 3 čeke

Posoda in drugi gospodinjstki aparati
ugodne cene.

Savinja, trgovina za vse

VABIMO VAS,

DA NAS OBIŠČETE NA
25. MEDNARODNEM
OBRTNEM SEJMU V
CELJU
OD 11. DO 20.
SEPTEMBRA

VSEM KUPCEM NUDIMO
POSEBEN SEJEMSKI POPUST

 **SALONIT
ANHOVO**

MORANA

POGREBNE STORITVE STEBLOVNIK

Opravljamo kompletne storitve s področja pogrebne dejavnosti. Če nas potrebujete, nas lahko pokličete ob vsakem času in uredili vam bomo vse v zvezi s prevozom in pokopom.

če rabite samo pogrebno opremo (krsto, prevleko, križ, sveče), jo lahko dobite na naslednjih mestih:

- v Mozirju: Florjanc Franc, Cesta na Vrhe 28, tel. 831-617
- na Ljubnem: Golob Janez, Ter 7, Ljubno ob Savinji
- na Rečici ob Savinji: Pokleka Herman, Rečica ob Savinji 144
- v Šmartnem ob Dreti: Irmančnik Ivan, Šmartno ob Dreti 38
- v Gornjem Gradu: Podlinšek Alojz, Gornji Grad 107/A

Na teh naslovih lahko naročite tudi izkope in zasipe grobnih jam, postavitev mrtvaških odrov, prevoze in ostalo.

MORANA

POGREBNE STORITVE STEBLOVNIK

Telefoni: (063) 721-667
721-043
721-395

ZDRAVSTVENA POSTAJA MOZIRJE

Dežurna služba je vsak dan od 20. ure zvečer do 6. ure zjutraj. V soboto in nedeljo je ves dan od 7. ure (sobota) do 7. ure (ponedeljek) v zdravstveni postaji Mozirje. Možni so tudi zdravniški nasveti po telefonu 831-421 tudi v času dežurstva.

VETERINARSKO DEŽURSTVO

7.9. do 13.9. ZAGOŽEN DRAGO, dr. vet. med. Ljubno, tel. 841-769
14.9. do 20.9. LEŠNIK MARJAN, dr. vet. med. Ljubija, tel. 831-219
21.9. do 27.9. KRALJ CIRIL, dr. vet. med. Ljubno, tel. 841-410
Veterinarska postaja Mozirje, tel. 831-017, 831-418.

**DEŽURNA SLUŽBA ELEKTRO CELJE
Nadzorništvo Nazarje**

7.9. do 13.9. Lever Peter, tel. 885-150
14.9. do 20.9. Tratnik Franc, tel. 831-263
21.9. do 27.9. Jeraj Franc, tel. 831-910
Če se dežurni monter ne javi, pokličite tel. 25-841, kjer boste dobili vse potrebne informacije.

OBVESTILO

Krajane obveščamo, da v primeru okvar na vodovodu ali pomanjkanja vode kličete na telefon 832-192 - CIGALE FRANC - oskrbnik vodovoda.

JP KOMUNALA Mozirje

NOVE KNJIGE V KNJIŽNICI MOZIRJE**I. strokovna literatura:**

Ule: Socialna psihologija * Kemp: Veliki slikovni atlas sveta: za šolo in dom * King: Ljubezen, spolnost in astrologija * Poteptana priroda: ekološka in razvojno turistična analiza Savinje in Pake * Brumen: Argentinski spisi * Trstenjak: Pet velikih * Cardas: Dihanje: sproščeno življenje moči * Huth: Meditacija: stik z lastno notranjostjo * Fruechtel: Polnovredne jedi * Cevc: Bohinj in njegove planine * Kocjan - Barle: Abeceda pravopisa * Klasiki daoizma * Buscher: Odkrijte svoje barve

II. leposlovje:

Finder: Moskovski klub * Premrl: Moj brat Janko - Vojko * Drakulič: Kako smo preživeli komunizem in se celo smejali * Torkar: Satirični koledar

III. mladinska literatura:

Nahum: Letala * Ljudje iz davnin * Gasperini: Plovba z Gusarji (Časovni stroj; 17) * Noestlinger: Zgodba o Francu * Kunčič: Dogodivščine v pragozdu

IV. video kasete:

Steklena tišina (Silence Like Glass) * Plamen strasti (Fires Within) * Šofer gospodične Daisy (Driving Miss Daisy) * Pet lahkkih stvari (Five Easy Pices) * Preživeti divje morje (Survive The Savage Sea)

Spored filmov**KINO "JELKA" NAZARJE**

12. in 13.9. KRVAVI ŠPORT - ameriški film - triler
19. in 20.9. ŽELEZNI OREL - ameriški film - akcijski
26.9. SNEGULJČICA - am. risani film v novi produkciji ob 17. uri
26. in 27.9. NAPADALEC - ameriški film - grozljivka

KINO "DOM" MOZ

12. in 13.9. KAJ BOMO Z BC
19. in 20.9. KRES NIČEVOS - ameriški film - drama
26. in 27.9. ZELENA KARTA - ameriški film - romantična komedija

KINO LJUBNO

12. in 13.9. NEW YORK CITY - ameriški film - kriminalka
19. in 20.9. ČEDNO DEKLE - ameriški film - komedija
26. in 27.9. BELI OVČJAK - ameriški film - avanturistični

mali oglasi

V Mozirju, Brezje 52, prodam njivo, travnik in gozd, skupaj 68 arov. Cena 15000 DEM. (Marjan Naraločnik, Ljubno ob Savinji 200)

Zelo ugodno prodam komplet satelitsko anteno goldstar, 100 kanalno zelo kvalitetno. Je nova, z garancijo in jo zmontiram. (Miro Prašnikar, Sp. Kraše 30 Šmartno ob Dreti)

Upokojenko srednjih let sprejemem v skupno gospodinjstvo. Telefon 831-951.

Prodam dobro ohranjen MZ 250 letnik 82 s kovčki. Tel. 831-234.

Prodam ATX SOC. letnik 88 rdeče barve, lepo ohranjen, mašina je frizirana. Dodatna oprema. Cena ugodna ! Informacije tel. 063/832-630.

Prodam kombiniran otroški voziček nemške znamke Spectrum star eno leto. Informacije na tel. 831-477.

V Mozirju prodam 1050 m2 zemlje z brunarico 4 x 5 m, cena 10.000 DEM. Informacije na telefon 063/854-565.

Izgubila se je psička srednje postave, rjave barve, pasme BRAK JAZBEČAR. Kdor bi karkoli vedel o njej naj javi na tel. 841-422 (Globočnik).

V najem oddam hišo za stanovanjske ali druge namene v Lačji vasi. Informacije: Rosenstein Jožica, Brezje 9/A Mozirje.

Ugodno prodam nov avtomatik. Informacije na tel. 831-463.

Prodam dve kravi po izbiri. Informacije na tel. 831-332.

Nemške ovčarje mladiče z rodovnikom odličnih staršev prodam. Purnat Gornji Grad, tel. 063/842-119.

Prodam skoraj novo plinsko peč za ogrevanje. Tel. 832-476.

Štiričlanska družina najame stanovanje v Mozirju za dve leti. Šifra: Naš dom.

Lok Coumpound 64 H + osem puščic Field. Cena 400 DEM. Od torke - petka 7.00 - 17.00. Tel 832-488. Prodam.

Prodam hišo z vrtom in telefonom v bližini Atomskih toplic - Podčetrtek. Inf. na telefon: 831-874

Obveščamo cenjene stranke, da poleg popravila šivalnih strojev in plinskih naprav odslej servisiram tudi gasilske aparate. Zagožen Anton, Ljubija 121, Mozirje, Tel. 831-109. Odprto: ponedeljek in četrtek od 15.00 do 18.00.